

**Міністерство освіти і науки України**

**Львівський національний університет  
ветеринарної медицини та біотехнологій  
імені С.З.Гжицького**

**ПРИСЯЖНЮК В.Я.**

**Українсько-латинський**

**СЛОВНИК АНАТОМІЧНИХ  
ТЕРМІНІВ**

**СОМАТИЧНІ СИСТЕМИ, НУТРОЩІ**

**Львів – 2022**

*Укладач:* Присяжнюк Василь Якович – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії ЛНУВМ та БТ імені С.З.Гжицького.

*Рецензенти:* Мисак А.Р. –доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри хірургії ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького.

Івашків Р.М.- кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри акушерства і біотехнології відтворення тварин ім. Г.В.Зверевої ЛНУВМ та БТ імені С.З.Гжицького.

Сварчевський О.А.- кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри паразитології та іхтіопатології ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького.

**Присяжнюк В.Я. Українсько-латинський словник анатомічних термінів, Львів, 2022. 90 с.**

У словнику стисло подано сучасну міжнародну номенклатуру, прийняту в 1955 році VI Міжнародним конгресом анатомів (Париж) з доповненнями, змінами і виправленнями, схваленими на наступних Міжнародних конгресах анатомів.

До латинських термінів наведені відповідні українські анатомічні назви. Словник розрахований на анатомів, лікарів, біологів, викладачів та студентів аграрних навчальних закладів першого-четвертого рівнів акредитації, де вивчається курс анатомії свійських тварин.

Словник складений відповідно до програми “Анатомія свійських тварин” для підготовки фахівців спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза», «Зоофізіотерапія».

Рекомендовано навчально- методичною Радою факультету громадського розвитку і здоров'я Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (протокол № 4 від 16 жовтня 2021 року).

© В.Я.Присяжнюк, 2022

**ТЕРМІНИ, ЩО ВКАЗУЮТЬ  
НА ПОЛОЖЕННЯ ТА  
НАПРЯМ  
ЧАСТИН ТІЛА**

**TERMINI SITUM  
ET DIRECTIONEM  
PARTIUM  
CORPORIS  
INDICANTES**

---

**Сагітальна площина**  
Серединна сагітальна  
sagittale medianum

**Planum sagittale**  
planum

площина  
медіальний  
латеральний  
правий  
лівий

medialis  
lateralis  
dexter  
sinister

**Фронтальна площина**  
спинний  
черевний  
верхній  
нижній

**Planum frontale**  
dorsalis  
ventralis  
superior  
inferior

**Сегментальна площина**  
черепний  
хвостовий  
передній  
задній

**Planum segmentale**  
cranialis  
caudalis  
anterior  
posterior

**Терміни на голові**  
оральний  
аборальний  
назальний

**Termini ad capitis**  
oralis  
aboralis  
nasalis

каудальний  
зовнішній  
внутрішній

caudalis  
externus  
internus

### **Терміни на кінцівках**

### **Termini ad membra**

проксимальний  
дистальний  
дорзальний  
пальмарний  
плантарний  
поверхневий  
глибокий

**spectantes**  
proximalis  
distalis  
dorsalis  
palmaris  
plantaris  
superficialis  
profundus

### **ОСТЕОЛОГІЯ**

### **OSTEOLOGIA**

---

#### **Загальні терміни**

кістка  
поверхня  
край  
кут  
відросток  
горб  
горбик  
ость  
гребінь  
горбистість  
лінія  
головка  
головочка  
шийка

#### **Termini generales**

os  
facies  
margo  
angulus  
processus  
tuber  
tuberculum  
spina  
crista  
tuberositas  
linea  
caput  
capitulum  
collum

блок  
виросток  
надвиросток  
яма  
втиснення  
порожнина  
пазуха  
борозна  
вирізка  
щілина  
отвір  
канал  
хід

### **Кістка**

щільна кісткова речовина  
губчаста кісткова речовина  
окістя  
суглобовий хрящ  
кістковий мозок  
червоний і жовтий

### **Хребець**

тіло хребця  
дуга хребця  
головка хребця  
ямка хребця  
вентральний гребінь  
краніальна  
хребцева вирізка  
каудальна

trochlea  
condylus  
epicondylus  
fossa  
impressio  
cavum  
sinus  
sulcus  
incisura  
fissura  
foramen  
canalis  
ductus

### **Os**

substantia ossea compacta  
s. o. spongiosa  
periosteum  
cartilago articularis  
medulla ossium rubra et  
flava

### **Vertebra**

corpus vertebrae  
arcus vertebrae  
caput vertebrae  
fossa vertebrae  
crista ventralis  
incisura vertebralis  
cranialis  
incisura vertebralis

хребцева вирізка  
остистий відросток  
поперечні відростки  
краніальні суглобові  
відростки  
каудальні суглобові  
відростки  
соскоподібні відростки  
додаткові відростки  
хребцевий отвір  
хребцевий канал  
міжхребцевий отвір

### **Грудні хребці**

краніальна і каудальна  
реберна ямка  
поперечна реберна ямка

### **Редра**

голівка ребра  
горбик ребра  
шийка ребра  
кут ребра  
судинна борозна  
м'язова борозна  
реберна кістка  
реберний хрящ  
коливні ребра  
справжні ребра  
несправжні ребра  
реберна дуга

caudalis  
processus spinosus  
processus transversus  
processus articulares  
craniales  
processus articulares  
caudales  
p. mamillares  
p. accessorius  
foramen vertebrale  
canalis vertebralis  
foramen intervertebrale

### **Vertebrae thoracales**

fovea costalis cranialis et  
caudalis  
f. c. transversalis

### **Costae**

capitulum costae  
tuberculum costae  
collum costae  
angulus costae  
sulcus vascularis  
sulcus muscularis  
os costale  
cartilago costalis  
costae fluctuans  
costae verae  
costae spuriae  
arcus costalis

## **Грудна кістка, груднина**

ручка груднини  
тіло груднини  
мечоподібний відросток  
мечоподібний хрящ

## **Грудна клітка**

вхід  
вихід

## **Поперекові хребці**

поперечнореберні відростки

## **Крижова кістка**

вентральні крижові отвори  
поперечні лінії  
виступ  
дорзальні крижові отвори  
середній крижовий гребінь  
бічний крижовий гребінь  
крила  
бічні частини  
вушкоподібна суглобова  
поверхня  
крижовий канал  
міжкрижові канали  
міжкрижові отвори

## **Хвостові хребці (coccygeae)**

гемальна дужка

## **Os sternum**

manubrium sterni  
corpus sterni  
processus xiphoideus  
cartilago xiphoidea

## **Thorax**

apertura thoracis cranialis  
a. t. caudalis

## **Vertebrae lumbales**

processus  
costotransversarius

## **Os sacrum**

foramina sacralia ventralia  
linea transversae  
promontorium  
foramina sacralia dorsalia  
crista sacralis mediana  
crista sacralis lateralis  
ala ossis sacri  
pars lateralis  
facies auricularis

canalis sacralis  
canales intersacrales  
foramina intersacralia

## **Vertebrae caudales**

arcus haemalis

## **Шийні хребці**

поперечнореберні відростки

поперечний отвір

## **Атлант**

дорзальна дуга

дорзальний горбик

вентральна дуга

вентральний горбик

ямка зубоподібного відростка

крило атланта

краніальна суглобова ямка

каудальна суглобова ямка

крилова ямка

криловий отвір

крилова вирізка

## **Другий (вісьовий) шийний**

**хребець (епістрофей)**

зубоподібний відросток

остистий гребінь

## **КІСТКИ ЧЕРЕПА**

### **Потилична кістка**

тіло, основна частина

ямка для довгастого мозку

ямка для моста

великий потиличний

отвір

## **Vertebrae cervicales**

processus

costotransversarius

foramen transversarium

## **Atlas**

arcus dorsalis

tuberculum dorsale

arcus ventralis

tuberculum ventrale

fovea dentis

ala atlantis

fovea articularis cranialis

f. a. caudalis

fossa alaris

foramen alare

incisura alaris

## **Axis**

**(epistropheus)**

dens epistrophei

crista epistrophei

## **OSSA CRANII**

### **Os occipitale**

pars basilaris

fossa medullae oblongatae

fossa pontis

foramen occipitalis

magnum



м'язовий горбик

луска

потиличний гребінь

вийна поверхня

зовнішня потилична

горбистість

бокові частини

потиличні виростки

яремні відростки

під'язикові отвори

### **Тім'яна кістка**

пальцеві втиснення

(відбитки)

мозкові гребені

судинні борозни

висковий гребінь

тім'яна пазуха

### **Міжтім'яна кістка**

кістковий мозочковий намет

### **Лобова кістка**

зовнішній лобовий гребінь

очний край

очновисковий гребінь

виличний відросток

лобова пазуха

надочний отвір

решітчастий отвір

блокова ямка

задній лобовий гребінь

tuberculum muscularis

squama occipitalis

crista occipitalis

facies nuchalis

protuberantia occipitalis

externa

partes laterales

condyli occipitales

processus jugulares

faramen hypoglossi

### **Os parietale**

impressiones digitales

juga cerebralia

sulci vasculosi

crista temporalis

sinus parietalis

### **Os interparietale**

tentorium cerebelli osseum

### **Os frontale**

crista frontalis externa

margo orbitalis

crista orbitotemporalis

processus zygomaticus

sinus frontalis

foramen supraorbitale

foramen ethmoidale

fossa trochlearis

crista frontalis caudalis

рогоподібні відростки

### **Клиноподібна кістка**

тіло

очні крила

вискові крила

крилоподібні відростки

борозна перехрестя

зоровий отвір

передня мозкова ямка

ямка придатка мозку

турецьке сідло

спинка сідла

задня черепна ямка

нервова борозна

криловий гребінь

очна щілина

круглий отвір

очнокруглий отвір

криловий канал

малий криловий канал

великий криловий канал

ростральний криловий канал

### **Вискова (скронева) кістка**

луска

кам'яниста кістка

вискова ямка

виличний відросток

вилична дуга

суглобовий горбик

processus cornuales

### **Os sphenoidale**

corpus

ala orbitales

ala temporales

processus pterygoideus

sulcus chiasmatis

foramen opticum

fossa cranii rostralis

fossa hypophysialis

sella turcica

dorsum sellae

fossa cranii caudalis

sulcus nervorum

crista pterygoidea

fissura orbitalis

foramen rotundum

foramen orbitorotundum

canalis alaris

foramen alare parvum

foramen alare magnum

foramen alare rostrale

### **Os temporale**

squama temporalis

os petrosa

fossa temporalis

processus zygomaticus

arcus zygomaticus

tuberculum articulare

нижньощелепова ямка  
засуглобовий відросток  
висковий хід  
висковий гребінь  
соскоподібна частина  
соскоподібний відросток  
барабанна частина  
зовнішній слуховий хід  
барабанний міхур  
кісткова слухова труба  
шилососкоподібний отвір  
скалиста частина  
гребінь  
внутрішній слуховий хід  
канал лицевого нерва  
зовнішній отвір  
водопроводу присінка  
зовнішній отвір  
водопроводу слимачка  
рваний отвір  
під'язиковий відросток  
вирізка для трійничного  
нерва

### **Решітчаста кістка**

лабіринт  
решітчаста пластинка  
перпендикулярна пластинка  
паперова пластинка  
нюхові ямки  
півнячий гребінь

fossa mandibularis  
processus retroarticularis  
meatus temporalis  
crista temporalis  
pars mastoidea  
processus mastoideus  
pars tympanica  
meatus acusticus externus  
bulla tympanica  
tuba auditiva ossea  
foramen stylomastoideum  
pars petrosa  
crista petrosa  
meatus acusticus internus  
canalis facialis  
apertura externa  
aquaeductus vestibuli  
apertura externa  
aquaeductus cochleae  
foramen lacerum  
processus hyoideus  
incisura nervi trigemini

### **Os ethmoidale**

labyrinthus ethmoidale  
lamina cribrosa  
l. perpendicularis  
l. papyracea  
fossa olfactoria  
crista galli

## **КІСТКИ ЛИЦЯ**

### **Верхня щелепа**

тіло

піднебінний відросток

носова пластинка

луночковий край

зубні луночки

верхньощелеповий горб

верхньощелеповий отвір

підочний канал

клинопіднебінний отвір

задній піднебінний отвір

піднебінний канал

великий піднебінний

отвір

підочний отвір

верхньощелеповий

різцевий канал

вентральний раковинний

гребінь

слізноносова борозна

верхньощелепова пазуха

лицевий гребінь

лицевий горб

### **Носова кістка**

носощелепова вирізка

### **Різцева кістка**

тіло

носовий відросток

## **OSSA FACI CI**

### **Maxilla**

corpus

processus palatinus

lamina nasalis

margo alveolaris

alveolae dentales

tuber maxillare

foramen maxillare

canalis infraorbitalis

foramen sphenopalatinum

foramen palatinum caudale

canalis palatinus

foramen palatinum

magnum

foramen infraorbitale

canalis maxilloincisivus

crista conchalis ventralis

sulcus nasolacrimalis

sinus maxillae

crista facialis

tuber faciale

### **Os nasale**

incisura nasomaxillaris

### **Os incisivum**

corpus

processus nasalis

піднебінний відросток  
піднебінна щілина

### **Слізна кістка**

ямка слізного мішка  
слізний отвір  
слізноносовий канал  
назальний слізний  
горбик  
каудальний слізний  
горбик  
слізний міхур

### **Вилична кістка**

тіло  
висковий відросток  
лобний відросток  
очна зв'язка

### **Піднебінна кістка**

хоани  
горизонтальна пластинка  
перпендикулярна пластинка  
піднебінний канал  
піднебінні отвори

### **Крилоподібна кістка**

гачок

### **Леміш**

крила  
гребінь

### **Носові раковини**

processus palatinus  
fissura palatina

### **Os lacrimale**

fossa sacci lacrimalis  
foramen lacrimale  
canalis nasolacrimalis  
tuberculum lacrimale  
nasale  
tuberculum lacrimale  
caudale  
bulla lacrimalis

### **Os zygomaticum**

corpus  
processus temporalis  
processus frontalis  
ligamentum orbitale

### **Os palatinum**

choanae  
lamina horizontalis  
lamina perpendicularis  
canalis palatinus  
foramina palatina

### **Os pterygoideum**

hamulus

### **Vomer**

ala vomeris  
crista vomeris

### **Concha nasalis dorsalis**

**дорзальна і вентральна**  
лобнораковинна пазуха  
раковиннощелепова пазуха

### **Кістка риля**

#### **Нижня щелепа**

тіло  
щелепова гілка  
різцева частина  
язикова поверхня  
губна поверхня  
луночковий край  
корінна частина  
підборідковий отвір  
нижньощелеповий канал  
різцевий нижньощелеповий  
канал

суглобовий відросток  
м'язовий відросток  
щелепова вирізка  
крилова ямка  
нижньощелеповий отвір  
ямка жувального м'яза  
щелеповий кут  
міжщелеповий простір

#### **Під'язикова кістка**

тіло  
великі роги (гортанні)  
малі роги (язикові)  
дистальний членик

**et ventralis**  
sinus conchofrontalis  
sinus conchomaxillaris

### **Os rostrale**

#### **Mandibula**

corpus  
ramus mandibulae  
pars incisiva  
facies lingualis  
facies labialis  
margo alveolaris  
pars molaris  
foramen mentale  
canalis mandibularis  
canalis mandibuloincisivus

processus condylaris  
processus muscularis  
incisura mandibularis  
fossa pterygoidea  
foramen mandibulare  
fossa masseterica  
angulus mandibularis  
spatium intermandibulare

### **Os hyoideum**

basihyoideum  
thyreohyoideum  
keratohyoideum  
epihyoideum

середній  
проксимальний  
язиковий відросток  
кут шилопід'язиковий

stylohyoideum  
tympanohyoideum  
processus linqualis  
angulus stylohyoideus

**КІСТКИ ГРУДНОЇ  
КІНЦІВКИ**

**OSSA MEMBRI  
THORACICI**

---

**ПОЯС ГРУДНОЇ  
КІНЦІВКИ**

---

**CINGULUM MEMBRI  
THORACICI**

**Лопатка**

суглобовий кут  
суглобова западина  
горб лопатки  
дзьобоподібний відросток  
краніальний кут  
каудальний кут  
краніальний край  
вирізка лопатки  
шийка лопатки  
каудальний край  
основа лопатки  
лопатковий хрящ  
латеральна поверхня  
ость лопатки  
акроміон  
надосна ямка  
підосна ямка  
реберна поверхня

**Scapula**

angulus glenoidalis  
cavitas glenoidalis  
tuber scapulae  
processus coracoideus  
angulus cranialis  
angulus caudalis  
margo cranialis  
incisura scapulae  
collum scapulae  
margo caudalis  
basis scapulae  
cartilago scapulae  
facies lateralis  
spina scapulae  
acromion  
fossa supraspinata  
fossa infraspinata  
facies costalis

підлопаткова ямка  
зубчаста поверхня  
зубовидна лінія  
горб ості  
суглобова вирізка

fossa subscapularis  
facies serrata  
linea serrata  
tuber spinae  
incisura glenoidalis

## **СКЕЛЕТ ВІЛЬНОЇ ГРУДНОЇ КІНЦІВКИ**

## **SKELETON MEMBRI THORACICI LIBERAE**

---

### **Плечова кістка**

головка  
шийка  
великий горбик  
малий горбик  
міжгорбкова борозна  
поверхня зав'язового  
м'яза  
гребінь великого горба  
ліктьова лінія  
дельтоподібна горбистість  
округла горбистість  
блок  
медіальний і латеральний  
виростки  
медіальний і  
латеральний надвиростки  
гребінь латерального  
надвиростка  
ліктьова ямка  
вінцева ямка

### **Os brachii (humerus)**

caput humeri  
collum humeri  
tuberculum majus  
tuberculum minus  
sulcus intertubercularis  
facies musculus  
infraspinata  
crista humeri  
linea anconeae  
tuberositas deltoidea  
tuberositas teres  
trochlea humeri  
condylus medialis  
et lateralis  
epicondylus medialis et  
lateralis  
crista epicondyli lateralis  
  
fossa olecrani  
fossa coronoidea



променева ямка  
надблоковий отвір

### **Кістки передпліччя**

променева кістка  
головка

ямка головки

шийка

горбистість

тіло

блок

суглобова поверхня зап'ястка

шилоподібний відросток

### **Ліктьова кістка**

ліктьовий відросток

ліктьовий горб

півмісяцева вирізка

гачкоподібний відросток

суглобова поверхня

міжкістковий простір

### **Кістки зап'ястка**

променева кістка зап'ястка

проміжна кістка зап'ястка

ліктьова кістка зап'ястка

додаткова кістка зап'ястка

1-5 кістки зап'ястка

проміжнопроменева кістка

### **Кістки п'ястка**

fossa radialis

foramen supratrochleare

### **Ossa antebrachii**

radius

caput radii

fovea capitis

collum radii

tuberositas radii

corpus radii

trochlea radii

facies articularis carpea

processus styloideus

### **Ulna**

olecranon

tuber olecrani

incisura semilunaris

processus anconeus

facies articularis

spatium interosseum

### **Ossa carpi**

os carpi radiale

os carpi intermedium

os carpi ulnare

os carpi accesorium

ossa carpi primum,

secundum

tertium, quartum, quintum

os carpi intermedioradiale

### **Ossa metacarpi**

суглобова поверхня блок	facies articularis carpea trochlea
<b>Кістки пальців</b>	<b>Ossa digitorum</b>
перша (проксимальна) фаланга	phalanx prima
основа	basis
п'ясткова суглобова поверхня	facies articularis metacarpea
блок	trochlea
середня (друга) фаланга	phalanx secunda
дистальна (третья) фаланга	phalanx tertia
копитна кістка	os ungulare
ратичка кістка	os unguiculare
суглобова поверхня	facies articularis
розгинальний відросток	processus extensorius
підшовна поверхня	facies solearis
згинальна поверхня	facies flexoria
підшовні отвори	foramina solearia
півколовий канал	canalis semicircularis
підшовний край	margo solearis
бічна поверхня	facies parietalis
латеральна і медіальна бічні борозни	sulcus parietalis lateralis et medialis

**Сесамоподібні кістки Ossa sesamoidea phalangis**

першої і третьої фаланг proximalis et distalis

**КІСТКИ ТАЗОВОЇ  
КІНЦІВКИ**

**OSSA MEMBRI  
PELVINI**

## ПОЯС ТАЗОВОЇ

### КІНЦІВКИ

#### Безіменна кістка

суглобова западина  
ямка суглобової западини  
затульний отвір  
вирізка суглобової западини  
тазове зрощення  
таз

#### Клубова кістка

крило клубової кістки  
клубовий гребінь  
зовнішній клубовий  
горб (маклак)  
внутрішній клубовий  
горб (крижовий)  
зовнішня (сіднична)  
поверхня  
сіднична лінія  
медіальна (тазова) поверхня  
вушкоподібна поверхня  
клубоволобковий гребінь  
поперековий горбок  
тіло клубової кістки  
велика сіднична вирізка  
сіднична ость

#### Лобкова кістка

поперечна (западинна) гілка

## CINGULUM MEMBRI

### PELVINI

#### Os coxae

acetabulum  
fossa acetabuli  
foramen obturatum  
incisura acetabuli  
symphysis pelvis  
pelvis

#### Os ilium

ala ossis ilii  
crista iliaca  
tuber coxae  
  
tuber sacrale  
  
facies glutaea

#### linea glutaea

facies pelvina  
facies auricularis  
crista iliopectinea  
tuberculum psadicum  
corpus ossis ilii  
incisura ischiadica major  
spina ischiadica

#### Os pubis

ramus acetabularis

шовна гілка  
затульний отвір  
лобковий гребінь  
клубоволобкове підвищення  
лобковий горбок

### **Сіднича кістка**

тіло сідничої кістки  
сідничий горб  
сіднича дуга  
шовна гілка  
западинна гілка  
мала сіднича вирізка  
вирізка суглобової западини  
дно суглобової западини

ramus symphysialis  
obturatorum  
pecten ossis pubis  
eminentia iliopectinea  
tuberculum pubicum

### **Os ischii**

corpus ossis ischii  
tuber ischiadicum  
arcus ischiadicus  
ramus symphysialis  
ramus acetabularis  
incisura ischiadica minor  
incisura acetabuli  
fossa acetabuli

## **СКЕЛЕТ ВІЛЬНОЇ**

## **SCELETON MEMBRI**

### **ТАЗОВОЇ КІНЦІВКИ**

### **PELVINI LIBERAE**

---

### **Стегнова кістка**

головка стегнової кістки  
ямка головки  
великий вертлюг  
сіднична горбистість  
шийка стегнової кістки  
тіло стегнової кістки  
малий вертлюг  
міжвертлюжний гребінь  
вертлюжна ямка  
латеральна губа

### **Os femoris**

caput femoris  
fovea capitis  
trochanter major  
tuberositas glutea  
collum femoris  
corpus femoris  
trochanter minor  
crista intertrochanterica  
fossa trochanterica  
labia laterale

медіальна губа  
плантарна ямка  
горбистість  
плантарний горбик  
блок для наколінка  
латеральний виросток  
медіальний виросток  
міжвиросткова ямка  
розгинальна ямка  
ямка підколінного м'яза  
вирізка головки  
третій вертлюг

### **Наколінок**

верхівка  
основа  
суглобова поверхня  
гачкоподібний хрящ

### **Кістки гомілки**

великогомілкова кістка  
латеральний виросток  
медіальний виросток  
суглобові поверхні  
міжвиросткова борозна  
міжвиросткові горбики

(латеральний і медіальний)

м'язова борозна  
підколінна вирізка  
тіло

labia mediale  
fossa plantaris  
tuberositas  
tuberculum plantare  
trochlea patellaris  
condylus lateralis  
condylus medialis  
fossa intercondyloidea  
fossa extensoria  
fossa musculi poplitei  
incisura capitis  
trochanter tertius

### **Patella**

apex patellae  
basis patellae  
facies articularis  
fibrocartilago patellae

### **Ossa cruris**

os tibia  
condylus lateralis  
condylus medialis  
facies articulares  
sulcus intercondyloideus  
tuberculum  
intercondyloideus  
lateralis et medialis  
sulcus muscularis  
incisura poplitea  
corpus

м'язові гребені	<i>cristae musculares</i>
гребінь великогомілкової кістки	<i>crista tibiae</i>
горбистість великогомілкової кістки	<i>tuberositas tibiae</i>
блокоподібна суглобова поверхня	<i>cochlea tibiae</i>
медіальна чечевична кістка	<i>malleolus medialis</i>
малогомілкова кістка	<i>fibula (perone)</i>
латеральна чечевична кістка	<i>malleolus lateralis</i>
<b>Кістки заплесно</b>	<b><i>Ossa tarsi</i></b>
п'яткова	<i>calcaneus, os tarsi fibulare</i>
п'ятковий горб	<i>tuber calcanei</i>
тримач таранної кістки	<i>sustentaculum tali</i>
фасетка	<i>facies articularis tali</i>
таранна кістка	<i>talus, os tarsi tibiale</i>
блок	<i>trochlea tali</i>
фасетка суглобова	<i>facies articularis</i>
заплесновий синус	<i>sinus tarsi</i>
центральна кістка заплесно	<i>os tarsi centrale</i>
перша заплеснова кістка	<i>os tarsi primum</i>
друга заплеснова кістка	<i>os tarsi secundum</i>
третя заплеснова кістка	<i>os tarsi tertium</i>
четверта заплеснова кістка	<i>os tarsi quartum</i>
<b>Кістки плесно</b>	<b><i>Ossa metatarsi</i></b>
перша-п'ята плеснові кістки	<i>ossa metatarsales I–V</i>
основа	<i>basis</i>
тіло	<i>corpus</i>
<b>Кістки пальців</b>	<b><i>Ossa digitorum</i></b>

перша фаланга  
друга фаланга  
третья фаланга  
сесамовидні кістки

phalanx prima  
ph. secunda  
ph. tertia  
ossa sesamoidea

## **З'ЄДНАННЯ КІСТОК**

## **JUNCTURAE OSSIUM**

шви черепа  
шви черепа плоскі  
шви черепа зубчасті  
шви черепа лускоподібні  
шви черепа листкоподібні

suturae capitis  
suturae plana  
suturae serrata  
suturae squamosa  
suturae foliata

### **Висковощелепний суглоб**

### **Articulatio**

бічна (латеральна) зв'язка  
каудальна зв'язка

### **temporomandibularis**

ligamentum laterale  
ligamentum caudale

### **Потилічноатлантний суглоба**

### **Articulatio**

### **atlantooccipitalis**

дорзальна мембрана

membrana atlantooccipitalis  
dorsalis

вентральна мембрана

membrana atlantooccipitalis  
ventralis

бічні зв'язки

ligamenta laterales atlantis

### **Атлантовісьовий суглоб дорсальна мембрана**

### **Articulatio atlantoaxialis**

membrana atlantoaxialis  
dorsalis

дорсальна зв'язка зуба  
вентральна зв'язка зуба

ligamentum dentis dorsale  
ligamentum dentis

крилові зв'язки  
поперечна зв'язка атланта

### **З'єднання хребтового стовпа**

міжхребцеві диски  
фіброзне кільце  
пульпозне ядро  
дорзальна поздовжня зв'язка  
вентральна поздовжня зв'язка  
жовті зв'язки  
міжостисті зв'язки  
надостиста зв'язка  
війна зв'язка  
канатик вийної зв'язки  
пластинка вийної зв'язки  
капішоноподібна частина  
пластинчаста частина  
міжпоперечні зв'язки  
  
міжпоперечні суглоби  
  
ребернохребцеві суглоби  
  
суглоб головки ребра  
  
суглобова капсула

ventralis  
ligamenta alaria  
ligamentum transversum atlantis

### **Juncturae columnae vertebralis**

disci intervertebrales  
anulus fibrosus  
nucleus pulposus  
ligamentum longitudinale dorsale  
ligamentum longitudinale ventrale  
ligamenta flava  
ligamenta interspinalia  
ligamentum supraspinale  
ligamentum nuchae  
funiculus nuchae  
lamina nuchae  
pars cucullaris  
pars cervicalis  
ligamenta intertransversaria articulationes intertransversariae articulationes costovertebrales articulatio capitulae costae capsula articularis



радіальна зв'язка головки ребра	ligamentum capituli costae radiatum
з'єднуюча зв'язка реберних головок суглоб горбка ребра	ligamentum conjugale costarum articulatio tuberculi costae
зв'язка горбка ребра	ligamenta tuberculi costae
зв'язка шийки ребра	ligamenta colli costae
внутрішньогрудна фасція	fascia endothoracica
реберна дуга	arcus costarum
грудиннореберні суглоби	articulationes sternocostales
грудиннореберні радіальні зв'язки	ligamenta sternocostales radiatum
внутрішня грудинна зв'язка	ligamentum sterni proprium interni
зовнішня грудинна зв'язка	ligamentum sterni proprium externi
міжгрудинний суглоб	articulatio intersternalis

## **З'ЄДНАННЯ ГРУДНОЇ КІНЦІВКИ**

## **JUNCTURAE MEMBRI THORACICI**

<b>Плечовий суглоб</b>	<b>Articulatio humeri</b>
<b>Ліктьовий суглоб</b>	<b>Articulatio cubiti</b>
бічні латеральна і медіальна зв'язки	ligamenta collateralia laterale et mediale
міжкісткова зв'язка	ligamentum interosseum
кільцева зв'язка	ligamentum annulare radii
ліктьова зв'язка	ligamentum olecrani

## **Зап'ястковий суглоб**

зап'ястковопроменевий  
суглоб

міжзап'ястковий суглоб

зап'ястковоп'ястковий  
суглоб

зап'ясткові бічні довгі  
латеральна і медіальна  
зв'язки

дорсальна

зап'ястковоп'ясткова

зв'язка

дорсальна коса зв'язка

зап'ясткові міжкісткові

зв'язки

зап'ясткова загальна

пальмарна зв'язка

бічні зап'ясткові короткі

латеральна і медіальна

зв'язки

## **П'ястковофаланговий**

**суглоб**

бічні латеральна і

медіальна зв'язки

бічні зв'язки сесамовидних  
кісток

міжсесамовидна зв'язка

хрестоподібні зв'язки

## **Articulatio carpea**

articulationes radiocarpea

articulatio intercarpea

articulatio

carpometacarpea

ligamenta collaterale carpi

longum laterale et mediale

ligamentum

carpometacarpea dorsalis

ligamenta dorsale obliquum

ligamenta carpea interossea

ligamentum carpi palmare

commune

ligamenta collaterale carpi

brevis laterale et mediale

## **Articulatio**

**metacarpophalangeae**

ligamenta collateralia

laterale et mediale

ligamenta sesamoideum

laterale et mediale

ligamentum

intersesamoideum

ligamenta sesamoideum

сесамовидних кісток  
косі сесамовидні зв'язки

пряма сесамовидна зв'язка

суглоб другої фаланги  
або вінцевий  
бічні зв'язки

пальмарні зв'язки  
суглоб третьої фаланги

бічні зв'язки

сесамовидні бічні зв'язки

дорсальна зв'язка  
човниково-копитна зв'язка

cruciatum  
ligamenta sesamoideum  
obliquum  
ligamentum sesamoideum  
rectum  
art. phalangis  
secunda  
ligamenta collateralia  
mediale et laterale  
ligamenta palmare  
articulatio phalangis  
tertia  
ligamenta collateralia  
laterale et mediale  
ligamenta sesamoideum  
laterale et mediale  
ligamentum dorsale  
ligamentum phalango  
sesamoideum

## **З'ЄДНАННЯ ТАЗОВОЇ КІНЦІВКИ**

## **JUNCTURAE MEMBRI PELVINI**

**Крижовоклубовий суглоб**  
крижовоклубова вентральна  
зв'язка  
крижовоклубова дорсальна  
коротка зв'язка  
крижовоклубова дорсальна  
довга зв'язка  
крижовосіднича зв'язка

**Articulatio sacroiliaca**  
ligamentum sacroiliacum  
ventrale  
ligamentum sacroiliacum  
dorsale breve ligamentum  
sacroiliacum dorsale  
longum  
ligamentum sacro-spino-

tuberale

**Тазостегновий (кульшовий) Articulatio coxae**

**суглоб**

суглобова губа

labium acetabulare

поперечна зв'язка западини

ligamentum transversum  
acetabuli

кругла зв'язка головки

ligamentum teres femoris  
capitis

додаткова зв'язка

ligamentum accesorium

**Колінний суглоб**

**Articulatio genus**

гомілковостегновий суглоб

art. femorotibialis

меніски латеральний і

meniscus lateralis et  
medialis

медіальний

бічні коллатеральні зв'язки

ligamenta collateralia  
laterale et mediale

хрестоподібні зв'язки

ligamenta cruciata genus

**Суглоб наколінка**

**Articulatio**

прямі зв'язки наколінка

**femoropatellaris**

середня, латеральна і

ligamenta patellae  
rectum intermedium,  
laterale et mediale

медіальна

бічні зв'язки наколінка

ligamenta femoropatellare  
laterale et mediale

**Заплесновий суглоб**

**Articulatio tarsi**

гомілковотаранний суглоб

art. talocruralis

міжзаплесновий

art. intertarsea proximalis

проксимальний суглоб

міжзаплесновий дистальний

art. intertarsea distalis

суглоб

заплесноплесновий суглоб

бічні заплеснові довгі

зв'язки латеральна і

медіальна

бічні заплеснові короткі

зв'язки латеральна і

медіальна

заплеснові міжкісткові

зв'язки

заплеснова дорсальна зв'язка

заплеснова плантарна зв'язка

### **Міжфалангові суглоби**

міжпальцеві пальмарні і

плантарні зв'язки

хрестоподібні

фалангосесамоподібні

зв'язки

міжратичні хрестоподібні

зв'язки

міжпальцева проксимальна

і дистальна зв'язки

art. tarsometatarseae

ligamenta collaterale

tarsi longum laterale

et mediale

ligamenta collaterale

tarsi breve laterale et

mediale

ligamenta tarsi interosea

ligamentum dorsale

ligamentum plantaris

### **Articulationes**

#### **interphalangeae**

ligamenta interdigitalia

palmaris et plantaris

ligamenta phalango

sesamoideum cruciatum

ligamenta interdigitale

cruciatum

ligamentum interdigitale

proximale et distale

### **МИОЛОГИЯ**

м'яз

голівка

черевце

### **MYOLOGIA**

musculus

caput

venter

хвіст	cauda
веретеноподібний м'яз	musculus fusiformes
плоский м'яз	musculus planum
одноперистий м'яз	musculus unipennatus
двоперистий м'яз	musculus bipennatus
багатоперистий м'яз	musculus multipennatus
згинаючий м'яз	musculus flexor
розгинаючий м'яз	musculus extensor
відвідний м'яз	musculus abductor
привідний м'яз	musculus adductor
обертаючий м'яз	musculus rotator
обертаючий м'яз досередини	musculus pronator
обертаючий м'яз назовні	musculus supinator
розширюючий м'яз	musculus dilatator
стискуючий м'яз	musculus sphincter
напружуючий м'яз	musculus tensor
піднімаючий м'яз	musculus levator
опускаючий м'яз	musculus depressor
відтягуючий м'яз	musculus retractor
коловий м'яз	musculus orbicularis
суглобовий м'яз	musculus articularis
скелетний м'яз	musculus sceleti
шкірний м'яз	musculus cutaneus
сухожилок	tendo
апоневроз	aponeurosis
фасція	fascia
синовіальна сумка	bursa synovialis
<b>М'язи грудної кінцівки</b>	<b>Musculi membri</b>
<b>thoracici</b>	
передостъовий м'яз	musculus supraspinatus

дзьобоплечовий м'яз	musculus coracobrachialis
дельтоподібний м'яз	musculus deltoideus
малий круглий м'яз	musculus teres minor
великий круглий м'яз	musculus teres major
заостровий м'яз	musculus infraspinatus
підлопатковий м'яз	musculus subscapularis
напружувач капсули суглоба	musculus tensor articularis humeri
триголовий м'яз	musculus triceps brachii
довга головка	caput longum
латеральна головка	caput laterale
медіальна головка	caput mediale
додаткова головка	caput accessorium
ліктьовий м'яз	musculus anconeus
напружувач фасції передпліччя	musculus tensor fasciae antebrachii
двоголовий м'яз плеча	musculus biceps brachii
сухожильний тяж	lacertus fibrosus
плечовий м'яз	musculus brachialis
довгий супінатор	musculus supinator longum
короткий супінатор	musculus supinator brevis
круглий пронатор	musculus pronator teres
променевий згинач зап'ястка	musculus flexor carpi radialis
ліктьовий згинач зап'ястка	musculus flexor carpi ulnaris
плечова головка	caput humerale
ліктьова головка	caput ulnare
ліктьовий розгинач	musculus extensor

зап'ястка	carpi ulnaris
променеий розгинач	musculus extensor carpi
зап'ястка	radialis
довгий абдуктор	musculus abductor pollicis
великого пальця	longus
загальний розгинач пальців	musculus extensor
	digitorum communis
бічний розгинач пальців	musculus extensor
	digitorum lateralis
поверхневий згинач пальців	musculus flexor digitorum
	superficialis
глибокий згинач пальців	musculus flexor digitorum
	profundus
променева головка	aput radiale
міжкісткові м'язи	musculi interossei
черв'якоподібні м'язи	musculi lumbricales
<b>М'язи тазової кінцівки</b>	<b>Musculi membri pelvini</b>
поверхневий сідничний м'яз	musculus gluteus
	superficialis
середній сідничний м'яз	musculus gluteus medius
глибокий сідничний м'яз	musculus gluteus
	profundus
додатковий сідничний м'яз	musculus gluteus
	accessorius
грушоподібний м'яз	musculus pyriformis
двоголовий м'яз стегна	musculus biceps femoris
напівсухожильний м'яз	musculus semitendinosus
напівперетинчастий м'яз	musculus
	semimembranosus
клубовопоперековий м'яз	musculus iliopsoas



напружувач широкої фасції стегна	musculus tensor fasciae latae
капсулярний м'яз	musculus capsularis
кравецький м'яз	musculus sartorius
гребінцевий м'яз	musculus pectineus
стрункий м'яз	musculus gracilis
привідний м'яз	musculus adductor
зовнішній затульний м'яз	musculus obturatorius externus
внутрішній затульний м'яз	musculus obturatorius internus
близнюковий м'яз	musculus gemellus
квадратний м'яз стегна	musculus quadratus femoris
чотириголовий м'яз стегна	musculus quadriceps femoris
прямий м'яз стегна	musculus rectus femoris
бічний широкий м'яз	musculus vastus lateralis
проміжний широкий м'яз	musculus vastus intermedius
середній широкий м'яз	musculus vastus medialis
підколінний м'яз	musculus popliteus
триголовий м'яз гомілки	musculus triceps surae
литковий м'яз	musculus gastrocnemius
п'ятковий м'яз	musculus soleus
передній великогомілковий м'яз	musculus tibialis cranialis
довгий малогомілковий м'яз	musculus peroneus longus
третій малогомілковий м'яз	musculus peroneus tertius
задній великогомілковий м'яз	musculus tibialis caudalis

короткий малогомілковий м'яз	musculus peroneus brevis
довгий розгинач пальців	musculus extensor digitorum longus
короткий розгинач пальців	musculus extensor digitorum brevis
бічний розгинач пальців	musculus extensor digitorum lateralis
довгий розгинач великого пальця	musculus extensor digitorum longus
поверхневий згинач пальців	musculus flexor digitorum superficialis
глибокий згинач пальців	musculus flexor digitorum profundus
квадратний м'яз підошви	musculus quadratus plantae
міжкісткові м'язи	musculi interossei
<b>Фасції тазової кінцівки</b>	<b>Fascii membri pelvini</b>
поверхнева фасція	fascia superficialis
глибока фасція	fascia profunda
сіднична фасція	fascia glutea
широка фасція стегна	fascia femoris lata
фасція гомілки	fascia cruris
фасція пальця	fascia digiti
дорсальна фасція стопи	fascia dorsalis pedis
<b>Фасції шиї</b>	<b>Fascii colli</b>
поверхнева фасція	fascia colli superficialis
глибока фасція	fascia colli profunda

поверхнева пластинка  
глибока пластинка  
підшкірний м'яз шиї  
вийна фасція

lamina superficialis  
lamina profunda  
musculus cutaneus colli  
fascia nuchae

**М'язи плечового  
пояса і шиї**

трапецієподібний м'яз  
грудна частина  
шийна частина  
найширший м'яз спини  
атлантаоакроміальний м'яз  
ромбоподібний м'яз  
шийна частина  
грудна частина  
зубчастий вентральний м'яз  
шийна частина  
грудна частина  
плечеатлантичний м'яз

**Musculi cinguli membri  
thoracici et colli**

musculus trapezius  
pars thoracica  
pars cervicalis  
musculus latissimus dorsi  
musculus atlantoacromialis  
musculus romboideus  
pars cervicalis  
pars thoracica  
musculus serratus ventralis  
pars cervicalis  
pars thoracica  
musculus

поверхневий грудний м'яз

omotraversarius  
musculus pectoralis  
superficialis

плечова частина  
передплічна частина  
глибокий грудний м'яз

pars brachialis  
pars transversus  
musculus pectoralis  
profundus

плечова частина  
передлопаткова частина  
грудиннососкоподібний м'яз

pars brachialis  
pars praescapularis  
musculus sternomastoideus

грудиннощелепний м'яз sternomandibularis	musculus
грудиннопід'язиковий м'яз	musculus sternohyoideus
плечопід'язиковий м'яз	musculus omohyoideus
грудиннощитоподібний м'яз	musculus sternothyreoideus

## **М'язи грудей і живота**

## **Musculi thoracis et abdominis**

дорзальний зубчастий вдихач	musculus serratus dorsalis inspiratorius
дорзальний зубчастий видихач	musculus serratus dorsalis expiratorius
драбинчасті м'язи	musculi scaleni
прямий грудний м'яз	musculus rectus thoracis
зовнішні міжреберні м'язи	musculi intercostales externi
піднімачі ребер	musculi levatores costarum
внутрішні міжреберні м'язи	musculi intercostales interni
поперековореберний м'яз	musculus lumbocostalis
поперечний грудний м'яз	musculus transversum thoracis
діафрагма	diaphragma
поперекова частина	pars lumbalis
реберна частина	pars costalis
грудинна частина	pars sternalis
м'язова частина	pars muscularis
сухожильний центр	centrum tendineum
аортальний отвір	hiatus aorticus

стравохідний отвір  
отвір порожнистої вени  
поперековореберна дуга  
зовнішній косий  
черевний м'яз  
черевна пластина  
тазова пластина  
стегнова пластина  
зовнішній отвір  
пахвинного каналу  
(поверхневе пахове кільце)  
пахвинний канал  
внутрішній косий  
черевний м'яз

внутрішній отвір  
пахвинного каналу  
поперечний черевний м'яз

прямий черевний м'яз  
біла лінія

### **Фасції і шкірні**

#### **м'язи тулуба**

поверхнева фасція тулуба  
поверхнева грудочеревна  
фасція  
шкірний м'яз  
шкірний лопатковоплечевий  
м'яз  
глибока грудочеревна фасція

hiatus oesophageus  
foramen venae cavae  
arcus lumbocostarum  
musculus obliquus  
abdominis externus  
lamina abdominalis  
lamina coxae  
lamina femoralis  
anulus inguinalis  
superficialis

canalis inguinalis  
musculus obliquus  
abdominis internus

anulus inguinalis  
profundus  
musculus transversus  
abdominis  
musculus rectus abdominis  
linea alba

### **Fascii et musculi cutaneus trunci**

fascia trunci superficialis  
fascia thoracoabdominalis  
superficiali  
musculus cutaneus trunci  
musculus scapulohumerali  
fascia thoracoabdominalis

внутрішньогрудна фасція  
поперечна черевна фасція

тазова фасція  
поперековоспинна фасція  
жовта фасція  
глибока фасція прутня  
глибока фасція вимені

### **М'язи спини**

клубовореберний м'яз  
клубовореберний м'яз  
поперека  
клубовореберний м'яз  
грудей  
клубовореберний м'яз шиї

найдовший м'яз  
найдовший м'яз поперека

найдовший м'яз грудей

найдовший м'яз шиї

найдовший м'яз ГОЛОВИ

найдовший м'яз атланта

пластироподібний  
м'яз ГОЛОВИ

profunda  
fascia endothoracica  
fascia abdominis  
transversa  
fascia pelvinis  
fascia lumbodorsalis  
fascia flava  
fascia penis profundus  
fascia uberis profundus

### **Musculi dorsii**

musculus iliocostalis  
musculus iliocostalis  
lumborum  
musculus iliocostalis  
thoracis  
musculus iliocostalis  
cervicis  
musculus longissimus  
musculus longissimus  
lumborum  
musculus longissimus  
thoracis  
musculus longissimus  
cervicis  
musculus longissimus  
capitis  
musculus longissimus  
atlantis  
musculus splenius capitis

пластироподібний м'яз шиї	musculus splenius cervicis
напівостистий м'яз голови	musculus semispinalis capitis
напівостистий м'яз грудей	musculus semispinalis thoracis
напівостистий м'яз шиї	musculus semispinalis cervicis
двочеревцевий м'яз шиї	musculus biventer cervicis
остистий м'яз	musculus spinalis
остистий м'яз грудей	musculus spinalis thoracis
остистий м'яз шиї	musculus spinalis cervicis
багатороздільний м'яз	musculus multifidus
багатороздільний м'яз спини	musculus multifidus dorsi
багатороздільний м'яз шиї	m. m. cervicis
міжостисті м'язи	musculi interspinales
міжпоперечні м'язи	musculi intertransversarii
прямий дорсальний	musculus rectus capitis dorsalis minor
малий м'яз голови	musculus rectus capitis dorsalis major
прямий дорсальний	musculus obliquus capitis cranialis
великий м'яз голови	musculus obliquus capitis caudalis
косий краніальний	musculus obliquus capitis lateralis
м'яз голови	musculus longus capitis
косий каудальний	musculus longus cervicis
м'яз голови	musculus longus thoracis
прямий латеральний	musculus rectus capitis
м'яз голови	
довгий м'яз голови	
довгий м'яз шиї	
довгий м'яз грудей	
прямий вентральний	

м'яз голови	ventralis
малий поперековий м'яз	musculus psoas minor
великий поперековий м'яз	musculus psoas major
квадратний поперековий м'яз	musculus quadratus lumborum
короткий піднімач хвоста	musculus sacrocaudalis dorsalis medialis
довгий піднімач хвоста	musculus sacrocaudalis dorsalis lateralis
короткий опускач хвоста	musculus sacrocaudalis ventralis medialis
довгий опускач хвоста	musculus sacrocaudalis ventralis lateralis
міжпоперечний м'яз хвоста	musculus intertransversarius
caudae	
хвостовий м'яз	musculus coccygeus
додатковий м'яз хвоста	musculus accesorius caudae
<b>М'язи голови</b>	<b>Musculi capitis</b>
коловий м'яз рота	musculus orbicularis oris
різцевий верхній м'яз	musculus incisivus superior
різцевий нижній м'яз	musculus incisivus inferior
підборідний м'яз	musculus mentalis
виличний м'яз	musculus zygomaticus
шкірний м'яз губ	musculus cutaneus labiorum
носогубний піднімач	musculus levator



зовнішній щічний м'яз  
ікловий м'яз  
щічний м'яз  
піднімач верхньої губи

опускач нижньої губи

опускач верхньої губи

поперечний м'яз носа  
розширювач носа  
великий жувальний м'яз  
поверхнева частина  
глибока частина  
висковий м'яз  
криловий м'яз  
латеральна частина  
медіальна частина  
двочеревцевий м'яз  
ростральне черевце  
каудальне черевце  
яремнощелеповий м'яз

### **Фасції голови**

поверхнева фасція голови  
глибока фасція голови  
поверхнева вискова фасція

навколоушножувальна

nasolabialis  
musculus malaris  
musculus caninus  
musculus buccinator  
musculus levator labii  
superioris  
musculus depressor labii  
inferioris  
musculus depressor labii  
superioris  
musculus transversum nasi  
musculus dilatator nasi  
musculus masseter  
pars superficialis  
pars profunda  
musculus temporalis  
musculus pterygoideus  
pars lateralis  
pars medialis  
musculus digastricus  
venter rostralis  
venter caudalis  
musculus  
jugulomandibularis

### **Fascii capitis**

fascia capitis superficialis  
fascia capitis profundum  
fascia temporalis  
superficialis

фасція	fascia parotideomasseterica
лобна фасція	fascia frontalis
щічна фасція	fascia buccalis
підщелепова фасція	fascia submandibularis
щічноглоткова фасція	fascia buccopharyngea
криловиднощелепова зв'язка	lig. pterygomandibulare
глибока вискова фасція	fascia temporalis profunda

## ЗАГАЛЬНИЙ ПОКРИВ

## INTEGUMENTUM

### COMMUNE

### Шкіра

поверхневий пласт,  
надшкір'я, епідерміс  
роговий шар  
блискучий шар  
зернистий шар  
шипуватий шар  
базальний шар  
основа шкіри, власне шкіра  
сосочковий шар  
сосочки  
сітчастий шар  
підшкірний шар  
волосина  
стержень волосини  
корінь волосини  
цибулина волосини  
сосок волосини

### Cutis

epidermis  
  
stratum corneum  
stratum lucidum  
stratum granulosum  
stratum spinosum  
stratum basale  
derma, corium  
stratum papillare  
papillae  
stratum reticulare  
subcutis, tella subcutanea  
pilus  
scapus pili  
radix pili  
bulbus pili  
papilla pili

мішечок волосини  
волосся голови  
волосся хвоста  
грива  
щітка п'ястка  
щітка плесна  
вії  
борода  
чутливе волосся

### **М'якуші**

м'якуш  
епідерміс м'якуша  
основа шкіри м'якуша  
підшкірний шар м'якуша

зап'ястковий м'якуш  
заплесновий м'якуш  
п'ястковий м'якуш  
плесновий м'якуш  
пальцевий м'якуш  
подушка м'якуша  
стрілка м'якуша  
верхівка стрілки  
ніжки стрілки  
міжніжкова борозна  
бічні борозни  
м'якушний хрящ  
каштан

### **Копито**

folliculus pili  
cirrus capitis  
cirrus caudae  
juba  
cirrus metacarpeus  
cirrus metatarsium  
cilia  
barba  
pili tactiles

### **Pulvini**

pulvinar  
epidermis pulvinaris  
corium pulvinare  
stratum subcutaneum  
pulvinare  
pulvinar carpale  
pulvinar tarsale  
pulvinar metacarpale  
pulvinar metatarsale  
pulvinar digitale  
torus pulvinaris  
furca pulvinaris  
apex furcae  
crura furcae  
sulcus intercruralis  
sulcus lateralis  
cartilago pulvinaris  
callum

### **Ungula**

основа шкіри копита	corium unguulare
підшкірний шар копита	stratum subcutaneum
	ungulae
судинний шар	stratum vasculare
копитна облямівка	limbus unguulae
основа шкіри облямівки	corium limbi
підшкірний шар облямівки	subcutis limbi
рогова облямівка	limbus corneus
глазур	stratum vitreum
копитний вінчик	corona unguulae
основа шкіри вінчика	corium coronae
підшкірний шар вінчика	subcutis coronae
копитна стінка	paries unguulae
основа шкіри стінки	corium parietale
рогова стінка копита	paries cornea
зачіпна ділянка	pars dorsalis
латеральна ділянка	pars lateralis
медіальна ділянка	pars medialis
п'яточні ділянки стінки	pars angularis lateralis et
латеральна і медіальна	medialis
п'яточні кути	anguli
загнуті частини стінки	pars inflexa lateralis et
	medialis
вінцевий край	margo coronarius
підошовний край	margo solearis
поверхневий шар	stratum vitreum,
	superficiale
вінцевий шар	stratum coronarium
листочковий пласт	stratum lamellatum
листочкова зона	zona lamellata

копитна підошва  
основа шкіри підошви  
рогова підошва

### **Потові залози**

### **Сальні залози**

### **Молочні залози (вим'я)**

серединна сагітальна борозна

поверхнева фасція вимені  
глибока фасція вимені  
перегородка вимені  
підвішуюча зв'язка вимені  
часточки вимені  
молочні канали  
молочні ходи  
молочна цистерна  
соски вимені  
сосковий канал  
сфінктер соска

### **Роги**

основа шкіри рогів  
корінь рога  
тіло рога  
верхівка рога  
кіготь

solea unguulae  
corium soleare  
solea cornea

### **Glandulae sudoriferae**

### **Glandulae sebaceae**

### **Uber, gl. lactiferae**

sulcus sagittalis, s.  
interuberalis  
fascia uberis superficialis  
fascia uberis profunda  
septum uberis  
lig. suspensorium uberis  
lobuli uberis  
canales lactiferi  
ductus lactiferi  
sinus lactiferus  
papillae uberis  
canalis papillaris  
musculus sphincter  
papillae

### **Cornua**

corium cornus  
radix cornus  
corpus cornus  
apex cornus  
unguiculus

## **СПЛАНХНОЛОГІЯ**

(вчення про нутрощі)

### **Паренхіма**

строма (основа, кістяк)

залоза

частка

часточка

слизова залоза

серозна залоза

серознослизова залоза

слизова оболонка

власна пластинка слизової

м'язова пластинка слизової

м'язова оболонка

серозна оболонка

підсерозний шар

білкова оболонка

волокниста оболонка

зовнішня оболонка (адвентиція)

## **SPLANCHNOLOGIA**

### **Parenchyma**

stroma

glandula

lobus

lobulus

glandula mucosa

gl. serosa

gl. seromucosa

tunica mucosa

lamina propria mucosae

l. muscularis mucosae

tunica muscularis

t. serosa

tela subserosa

tunica albuginea

t. fibrosa

t. adventitia

## **ТРАВНА СИСТЕМА**

### **Ротова порожнина**

присінок рота

власне ротова порожнина

ротова щілина

верхня губа рота

## **SYSTEMA**

## **DIGESTORIUM**

cavum oris

vestibulum oris

cavum oris proprium

rima oris

labium superius

нижня губа рота	l. inferius
спайка губ	commissura labiorum
кут рота	angulus oris
Губи	labia
губні залози	gl. labialis
борозенка	philtrum
рильце	rostrum
носогубне дзеркальце	planum nasolabiale
серозні залози	gl. nasolabiales
підборідок	mentum
Щоки	buccae
крилоподібна щелепова	plica pterygomandibularis
складка	
слинний сосок	papilla salivalis parotidea
вилична залоза	gl. zygomatica
Тверде піднебіння	palatum durum
шов піднебіння	raphe palatini
валики піднебіння	rugae palatinae
різцевий сосочок	papilla incisiva
отвір носопіднебінного каналу	ductus nasopalatinus
слизові піднебінні залози	gl. palatinae
венозне сплетення	plexus venosus palatini
Мяке піднебіння	palatum molle
піднебінна завіска	velum palatinum
піднебінна дуга	arcus palatinus
зів	fauces
перешийок зів	isthmus faucium
піднебінноглоткова дуга	arcus palatopharyngeus

піднебінноязикова дуга  
піднебінні мигдалики  
піднебінні залози  
мигдаликова ямка  
м'язи піднебіння і зів  
піднебінний м'яз  
підіймач піднебінної завіски  
натягач піднебінної завіски  
піднебінні пазухи  
непарний мигдалик  
під'язикова складка  
під'язикова бородавка

arcus glossopalatinus  
tonsillae palatinae  
gl. palatinae  
fossa tonsillaris  
musculi palatini et faucium  
m. palatinus  
m. levator veli palatini  
m. tensor veli palatini  
sinus tonsillaries  
tonsilla veli palatini impar  
plica sublingualis  
caruncula sublingualis

## Язик

корінь язика  
тіло язика  
спинка язика  
верхівка язика  
вуздечка язика  
нижня поверхня язика  
слизова оболонка язика  
язиковонадгортанні складки  
середня і бокові  
язикові сосочки  
ниткоподібні сосочки  
конічні сосочки  
грибоподібні сосочки  
валикоподібні сосочки  
листкаподібні сосочки  
язикові залози

lingua  
radix linguae  
corpus linguae  
dorsum linguae  
apex linguae  
frenulum linguae  
facies inferior linguae  
tunica mucosa linguae  
plicae glossoepiglottica  
media et lateralis  
papillae linguales .  
p. filiformes  
p. conicae  
p. fungiformes  
p. vallatae  
p. foliatae  
gl. linguales



язиковий мигдалик	tonsilla lingualis
мигдаликові ямки	fossulae tonsillares
М'язи язика	musculi linguae
язиковий м'яз	musculus lingualis
боковий язиковий м'яз	m. styloglossus
підборідно-язиковий м'яз	m. genioglossus
основний язиковий м'яз	m. hyoglossus
підборідно-під'язиковий	m. geniohyoideus
м'яз	
поперечний міжщелеповий м'яз	m. transversus mandibulae
оральна частка	pars oralis
(язиковощелеповий м'яз)	(m. myloglossus)
аборальна частка	pars aboralis
(під'язиковощелеповий м'яз)	(m. mylohyoideus)
під'язиковий м'яз	m. stylohyoideus
рогопід'язиковий м'яз	m. keratohyoideus
поздовжня борозна	sulcus medianus linguae
хрящ	lyssa
мигдаликові сосочки	papillae tonsillares
навколонадгортаний мигдалик	tonsilla paraepiglottica
подушка язика	torus linguae
поперечна борозна	sulcus terminalis
Зуби	dentes
верхня зубна дуга	arcus dentalis superior
нижня зубна дуга	a. d. inferior
різцеві зуби	dentes incisivi
ікла	d. canini
премоляри, передкутні зуби	d. premolares

моляри, кутні зуби  
короткокоронкові зуби  
довгокоронкові зуби  
молочні зуби  
постійні зуби  
коронка зуба  
губна і щічна поверхня  
язикова поверхня  
жувальна поверхня  
(поверхня змикання)  
шийка зуба  
корінь зуба  
зубна зв'язка  
дентин  
порожнина зуба  
зубна м'якоть, пульпа  
пульпа коронки  
пульпа кореня  
канал кореня зуба  
емаль

цемент  
складкові зуби  
місяцеподібні зуби  
вовчі зуби  
зуби розсікаючі

Залози рота  
губні залози  
щічні залози

d. molares  
brachiodontes  
hypselodontes  
dentes decidui  
d. permanentes  
corona dentis  
facies labialis et buccalis  
f. lingualis  
f. masticatoria  
(f. occlusalis)  
collum dentis  
radix dentis  
lig. dentale  
dentinum  
cavum dentis  
pulpa dentis  
p. coronalis  
p. radicularis  
canalis radices dentis  
enamelum (substantia  
adamantina)  
cementum (substantia ossea)  
lophodontes  
selenodontes  
dentes lupinus  
d. sectorii  
  
glandulae oris  
gl. labiales  
gl. buccales

піднебінні залози  
язикові залози  
привушна залоза  
привушна протока  
слинний сосочок залози  
підщелепна залоза  
підщелепна протока  
під'язикова залоза  
короткопротокова залоза

довгопротокова залоза

gl. palatinae  
gl. linguales  
glandula parotis  
ductus parotideus  
papilla salivalis parotidea  
glandula submandibularis  
ductus submandibularis  
glandula sublingualis  
gl. sublingualis  
parvicanales  
(polystomatica)  
gl. sublingualis  
grandicanales  
(monostomatica)

Глотка

носоглотка  
ротоглотка  
гортанна частина

піднебінноглоткова дуга  
стравохідноглоткова дуга  
хоани  
отвори слухових труб

слизова оболонка  
глоткові залози  
глотковий мигдалик  
мигдаликові ямки  
мигдаликові крипти

pharynx  
nasopharynx (pars nasalis)  
oropharynx (p. oralis)  
pars laryngea  
(laryngopharynx)  
arcus palatopharyngeus  
arcus pharyngoesophageus  
choanae  
ostium tubae auditivae  
(pharyngeum)  
tunica mucosa  
glandulae pharyngeae  
tonsilla pharyngea impar  
fossulae tonsillares  
cryptae tonsillares

фіброзна оболонка	tunica fibrosa
м'язова оболонка глотки	tunica muscularis pharyngis
шов глотки	raphe pharyngis
ростральний стискач глотки	m. constrictor pharyngis rostralis
піднебінноглотковий м'яз	m. palatopharyngeus
крилоглотковий м'яз	m. pterygopharyngeus
середній стискач глотки	m. constrictor pharyngis medius
хрящоглотковий м'яз	m. chondropharyngeus
рогоглотковий м'яз	m. keratopharyngeus
каудальний стискач глотки	m. constrictor pharyngis caudalis
щитоглотковий м'яз	m. thyropharyngeus
перснеглотковий м'яз	m. cricopharyngeus
розширювач глотки	m. dilatator pharyngis
шилоглотковий м'яз	m. stylopharyngeus
заглотковий закуток	recessus retropharyngeus
трубні мигдалики	tonsillae tubariae

Поділ черевної порожнини  
на області і ділянки:

передня область живота	regio abdominis cranialis
підреберна ділянка	regio hypochondrica
ділянка мечоподібного хряща	regio xiphoidea
середня область живота	regio abdominis media
бокові ділянки живота	regio abdominis lateralis
поперекова ділянка	regio lumbalis

пупкова ділянка  
каудальна область живота  
пахвинна ділянка  
лобкова ділянка

regio umbilicalis  
regio abdominis caudalis  
regio inguinalis  
regio pubica

## ТРАВНИЙ КАНАЛ

## CANALIS ALIMENTARIUS

Стравохід  
шийна частина  
грудна частина  
черевна частина  
зовнішня оболонка  
м'язова оболонка  
слизова оболонка  
підслизовий шар  
м'язова пластинка слизової  
стравохідні залози  
вхід в шлунок

esophagus  
pars cervicalis  
p. thoracica (thoracalis)  
p. abdominalis  
tunica adventitia  
t. muscularis  
t. mucosa  
tela submucosa  
lamina muscularis mucosae  
glandulae esophageae  
cardia

Шлунок  
діафрагмальна поверхня  
вісцеральна поверхня  
велика кривина шлунка  
мала кривина шлунка  
кардіальна, вхідна частина  
кардіальний вхідний отвір  
м'яз стискач входу  
донна частина

gaster (ventriculus)  
facies diaphragmatica  
f. visceralis  
curvatura ventriculi major  
c. v. minor  
pars cardiaca  
ostium cardiacum  
m. sphincter cardiae  
pars fundalis

дно шлунка	fundus ventriculi
тіло шлунка	corpus ventriculi
пілорична, вихідна, воротарна частина	pars pylorica
пілорус, воротар	pylorus
пілоричний отвір	ostium pyloricum
пілоричне підвищення	torus pyloricus
м'яз стискач воротаря	m. sphincter pylori
пілоричний канал	canalis pyloricus
пілорична печера	antrum pyloricum
серозна оболонка	tunica serosa
підсерозний шар	tela subserosa
м'язова оболонка	tunica muscularis
поздовжній шар	stratum longitudinale
коловий шар	str. circulare
косі волокна	fibre obliquae
слизова оболонка	tunica mucosa
підслизовий шар	tela submucosa
шлункові складки	plicae gastricae
м'язова пластинка слизової	lamina muscularis mucosae
шлункові ямочки	foveolae gastricae
шлункові залози	glandulae gastricae
кардіальні залози	gl. cardiacae
донні залози	gl. fundalis
пілоричні залози	gl. pyloricae
залозиста частина	pars glandularis
беззалозиста частина	p. nonglandularis
шлункові лімфатичні вузли	noduli lymphatici gastrici
малий сальник	omentum minus
печінковошлункова зв'язка	liq. hepatogastricum

печінководванадцятипала  
зв'язка  
печінкостравохідна зв'язка  
великий сальник  
сальниковий мішок  
шлунквоселезінкова зв'язка  
сальниковий отвір  
дивертикул (випин)  
сліпий мішок  
кутова складка  
воротарна борозна  
передворотарна борозна  
порожнина (печера) воротара  
складковий край

liq. hepatoduodenale  
liq. hepatoesophageum  
omentum majus  
bursa omentalis  
liq. gastrolienale  
foramen epiploicum  
divertikulum ventriculi  
saccus cecus  
plica angularis ventriculi  
sulcus pyloricus  
sulcus praepyloricus  
anthrum pylori  
margo plicatus

## Передшлунок

### Рубець

парієтальна поверхня  
вісцеральна поверхня  
присінок рубця  
дорзальний мішок  
вентральний мішок  
краніальна рубцева борозна  
каудальна рубцева борозна  
краніальний рубцевий тяж  
каудальний рубцевий тяж  
права повздожжня борозна  
ліва повздожжня борозна  
правий повздожжній тяж  
лівий повздожжній тяж

proventriculus  
rumen  
facies parietalis  
f. visceralis  
anthrum ruminis  
saccus ruminis dorsalis  
s. r. ventralis  
sulcus ruminis cranialis  
sulcus ruminis caudalis  
pila ruminis cranialis  
pila ruminis caudalis  
sulcus longitudinalis dexter  
sulcus longitudinalis sinister  
pila longitudinalis dexter  
pila longitudinalis sinister

каудодорсальний сліпий мішок	saccus cecus caudodorsalis
каудовентральний сліпий мішок	saccus cecus caudoventralis
дорсальна вінцева борозна	sulcus coronarius dorsalis
вентральна вінцева борозна	sulcus coronarius ventralis
дорсальний вінцевий тяж	pila coronaria dorsalis
вентральний вінцевий тяж	pila coronaria ventralis
острівець рубця	insula ruminis
рубцевосіткова борозна	sulcus ruminoreticularis
рубцевосіткова складка	plica ruminoreticularis
рубцевосітковий отвір	ostium ruminoreticularis
сосочки рубця	papillae ruminis
Сітка	reticulum
діафрагмальна поверхня	facies diaphragmatica
вісцеральна поверхня	facies visceralis
велика кривина	curvatura major
мала кривина	curvatura minor
дно сітки	fundus reticuli
борозна сітки	sulcus reticuli
стравохідна борозна	sulcus esophagei
права губа	labium dextrum
ліва губа	labium sinistrum
дно борозни сітки	fundus sulci reticuli
комірки (соти) сітки	cellulae reticuli
сітковокнижковий отвір	ostium reticuloomasicum
сосочки сітки	papillae reticuli
Книжка	omasum
парієтальна поверхня	facies parietalis



вісцеральна поверхня  
кривина книжки  
дно книжки  
борозна книжки  
канал книжки  
тяж книжки  
листочки книжки  
міжлисточкові ніші  
паруса книжки  
книжковосичужна борозна  
книжковосичужний отвір  
сосочки книжки

facies visceralis  
curvatura omasi  
fundus omasi  
sulcus omasi  
canalis omasi  
pila omasi  
lamellae omasi  
recessus interlamellaris  
vellum omasi  
sulcus omasoabomasicus  
ostium omasoabomasicum  
papillae omasi

## Сичуг

парієтальна поверхня  
вісцеральна поверхня  
велика кривина  
мала кривина  
дно сичуга  
борозна сичуга  
кардіальна частина  
донна частина  
пілорична частина  
серозна оболонка  
підсерозний шар  
м'язова оболонка  
поздовжній шар  
коловий шар  
косі волокна  
м'яз-стискач пілоруса

abomasum  
facies parietalis  
facies visceralis  
curvatura major  
curvatura minor  
fundus abomasi  
sulcus abomasi  
pars cardiaca  
pars fundalis  
pars pylorica  
tunica serosa  
tela subserosa  
tunica muscularis  
stratum longitudinale  
stratum circulare  
fibrae obliquae  
m. sphincter pylori

м'яз-стискач кардії  
слизова оболонка  
підслизовий шар  
спіральні складки  
кардіальні залози  
донні залози  
пілоричні залози

m. sphincter cardiae  
tunica mucosa  
tela submucosa  
plicae abomasi  
glandulae cardiacaе  
glandulae fundalis  
glandulae pyloricae

Тонка кишка  
серозна оболонка  
підсерозний шар  
м'язова оболонка  
поздовжній шар  
коловий шар  
слизова оболонка  
підслизовий шар  
м'язова пластинка слизової  
колові складки  
кишкові ворсинки  
кишкові залози  
поодинокі лімфатичні вузли  
скупчені лімфатичні вузли

intestinum tenue  
tunica serosa  
tela subserosa  
tunica muscularis  
stratum longitudinale  
stratum circulare  
tunica mucosa  
tela submucosa  
lamina muscularis mucosa  
plicae circularis  
villi intestinales  
glandulae intestinales  
lymphonodi solitarii  
lymphonodi aggregati

Дванадцятипала кишка  
краніальна частина  
ампула дванадцятипалої кишки  
сигмоподібна звивина  
краніальний згин  
низхідна частина  
каудальний згин

intestinum duodenum  
pars cranialis  
ampula duodeni  
ansa sigmoidea  
flexura duodeni cranialis  
pars descendes  
flexura duodeni caudalis

поперечна частина	pars transversa
висхідна частина	pars ascendes
великий сосочок 12-палої кишки	papilla duodeni major
малий сосочок 12-палої кишки	papilla duodeni minor
залози 12-палої кишки	gl. duodenales
воротний згин	flexura portalis
дванадцятипалопорожній згин	flexura duodenojejunalis
печінководванадцятипала зв'язка	liq. hepatoduodenale
поперечна зв'язка 12-палої кишки	liq. transversum duodeni
дванадцятипалообідкова зв'язка	liq. duodenocolicum
нирковосліподванадцятипала зв'язка	liq. renocoduodenale
Порожня кишка	jejunum (intestinum jejunum)
кишкові петлі	ansae intestinales
Клубова кишка	ileum (intestinum ileum)
клубовосліпокишкова зв'язка	liq. ileocecale
клубовосліпокишкова заслона	valva ileocecalis
клубовосліпокишковий отвір	ostium ileocecale
м'яз-стискач клубової кишки	m. sphincter ilei
Печінка	hepar
серозна оболонка	tunica serosa
підсерозний шар	tela subserosa
волокниста оболонка	tunica fibrosa

діафрагмальна поверхня	facies diafragmatica
нутряна поверхня	facies visceralis
дорсальний край (тупий)	margo dorsalis (obtusus)
правий край (гострий)	m. dexter (acutus)
лівий край (гострий)	m. sinister (acutus)
вентральний край (гострий)	m. ventralis (acutus)
міжчасткові вирізки	incisurae interlobares
вирізка круглої зв'язки	incisura liq. teretis
кругла зв'язка печінки	liq. teres hepatis
ямка жовчного міхура	fossa vesicae felleae
борозна пупкової вени	sulcus venae umbilicalis
пупкова вена	venae umbilicalis
ворота печінки	porta hepatis
права частка печінки	lobus hepatis dexter
латеральна права частка печінки	l. h. d. lateralis
медіальна права частка печінки	l. h. d. medialis
квадратна частка	lobus quadratus
хвостата частка	l. caudatus
сосочковий відросток	processus papillares
хвостатий відросток	p. caudatus
ліва частка печінки	lobus hepatis sinister
латеральна ліва частка печінки	lobus hepatis sinister lateralis
медіальна ліва частка печінки	lobus hepatis sinister medialis
вінцева зв'язка	liq. coronarium
права трикутна зв'язка	liq. triangulare dextrum
ліва трикутна зв'язка	liq. triangulare sinistrum
серповидна зв'язка	liq. falciforme

печінковониркова зв'язка  
печінковошлункова зв'язка  
печінководванадцятипала  
зв'язка  
вирізка для стравохода  
стравохідне втиснення  
шлункове втиснення  
втиснення сітки  
втиснення книжки  
дванадцятипале втиснення  
ободове втиснення  
сліпокишкове втиснення  
ниркове втиснення  
надниркове втиснення  
часточки печінки  
навколосудинна волокниста  
капсула  
міжчасточкові артерії  
міжчасточкові вени  
центральні вени  
міжчасточкові проточки  
жовчовивідні проточки  
загальна печінкова протока

liq. hepatorenale  
liq. hepatogastricum  
liq. hepatoduodenale  
  
incisura hepatis esophagea  
impressio esophagea  
impressio gastrica  
impressio reticularis  
impressio omasica  
impressio duodenalis  
impressio colica  
impressio cecalis  
impressio renalis  
impressio suprarenalis  
lobuli hepatis  
capsula fibrosa  
perivascularis  
arteriae interlobulares  
venae interlobulares  
venae centrales  
ductuli interlobulares  
d. biliferi  
ductus hepaticus communis

Жовчний міхур  
серозна оболонка  
підсерозний шар  
м'язова оболонка  
слизова оболонка  
складки слизової оболонки

vesica fellea  
tunica serosa  
tela subserosa  
tunica muscularis  
tunica mucosa  
plicae tunicae mucosae

дно жовчного міхура  
тіло жовчного міхура  
шийка жовчного міхура  
міхурна протока  
загальна жовчна протока  
печінковоміхурна протока  
залози жовчного міхура  
спіральна складка  
м'яз-стискач загальної  
жовчної протоки

fundus vesicae felleae  
corpus vesicae felleae  
collum vesicae felleae  
ductus cysticus  
ductus choledochus  
ductus hepatocysticus  
gl. vesicae felleae  
plica spiralis  
m. sphincter  
ductus choledochi

### Підшлункова залоза

головка підшлункової залози  
права частка підшлункової  
залози  
тіло підшлункової залози  
хвіст підшлункової залози  
ліва частка підшлункової  
залози  
гачкуватий відросток  
вирізка підшлункової залози  
вентральна поверхня  
дорзальна поверхня  
краніальний край  
каудальний край  
правий край  
лівий край  
підшлункова протока  
додаткова підшлункова  
протока

pancreas  
caput pancreatis  
lobus pancreatis dexter  
  
corpus pancreatis  
cauda pancreatis  
lobus pancreatis sinister  
  
processus uncinatus  
incisura pancreatis  
facies ventralis  
facies dorsalis  
margo cranialis  
margo caudalis  
margo dexter  
margo sinister  
ductus pancreaticus  
ductus pancreaticus  
accesorius

додаткова підшлункова залоза	pancreas accesorium
Товста кишка	intestinum crassum
серозна оболонка	tunica serosa
підсерозний шар	tela subserosa
м'язова оболонка	tunica muscularis
поздовжний шар	stratum longitudinale
коловий шар	stratum circulare
слизова оболонка	tunica mucosa
підслизовий шар	tela submucosa
м'язова пластинка слизової об.	lamina muscularis mucosa
кишкові залози	glandulae intestinales
поодинокі лімфатичні вузли	lymphonodi solitarii
скупчені лімфатичні вузли	lymphonodi aggregati
Сліпа кишка	cecum (intestinum cecum)
основа сліпої кишки	basis ceci
тіло сліпої кишки	corpus ceci
верхівка сліпої кишки	apex ceci
велика кривина сліпої кишки	curvatura ceci major
мала кривина сліпої кишки	curvatura ceci minor
стрічки сліпої кишки	teniae ceci
дорсальна стрічка	tenia dorsalis
вентральна стрічка	tenia ventralis
медіальна стрічка	tenia medialis
латеральна стрічка	tenia lateralis
випини (кишені) сліпої кишки	haustra ceci
півмісяцеві складки	plicae semilunares
сліпоободовий отвір	ostium cecocolicum
сліпоободова заслона	valva cecocolica

м'яз-стискач сліпої кишки  
сліпоободова зв'язка

m. spincter ceci  
lig. cecocolicum

### Ободова кишка

висхідна ободова кишка  
правий згин ободової кишки  
поперечна ободова кишка  
лівий згин ободової кишки  
низхідна ободова кишка  
проксимальна петля  
спіральна петля (лабіринт)  
доцентрові завитки  
центральний згин  
відцентрові завитки  
дистальна петля

colon (intestinum colon)  
colon ascendens  
flexura coli dextra  
colon transversum  
flexura coli sinistra  
colon descendens  
ansa coli proximalis  
ansa coli spiralis  
gyri centripetales  
flexura centralis  
gyri centrifugales  
ansa coli distalis

### Велика ободова кишка

міжободова зв'язка  
праве вентральне положення  
вентральний  
діафрагмальний  
(грудний) згин  
ліве вентральне положення  
тазовий згин  
ліве дорсальне положення  
дорсальний  
діафрагмальний  
(грудний) згин  
праве дорсальне положення  
ампула ободової кишки  
поперечна ободова кишка

colon crassum  
mesocolon  
colon ventrale dextrum  
flexura diaphragmatica  
ventralis (sternalis)  
  
colon ventrale sinistrum  
flexura pelvina  
colon dorsale sinistrum  
flexura diaphragmatica  
dorsalis (sternalis)  
  
colon dorsale dextrum  
ampulla coli  
colon transversum



Мала ободова кишка	<i>colon tenue</i>
випини (кишені) ободової кишки	<i>haustra coli</i>
стрічки ободової кишки	<i>teniae coli</i>
латеральна стрічка брижова	<i>tenia mesocolica lateralis</i>
латеральна стрічка вільного краю	<i>tenia libera lateralis</i>
медіальна стрічка вільного краю	<i>tenia libera medialis</i>
медіальна стрічка брижова	<i>tenia mesocolica medialis</i>
сальникові привіски	<i>appendices epiploicae</i>
Пряма кишка	<i>rectum (intestinum rectum)</i>
ампула прямої кишки	<i>ampulla recti</i>
адвентиційна оболонка	<i>tunica adventitia</i>
м'язова оболонка	<i>tunica muscularis</i>
поздовжній шар	<i>stratum longitudinale</i>
коловий шар	<i>str. circulare</i>
внутрішній м'яз-стискач відхідника	<i>m. sphincter ani internus</i>
прямокишковохвостовий м'яз	<i>m. rectococcygeus</i>
прямокишковосечівниковий м'яз	<i>m. rectourethralis</i>
слизова оболонка	<i>tunica mucosa</i>
підслизовий шар	<i>tela submucosa</i>
м'язова пластинка слизової	<i>lamina muscularis mucosae</i>
поперечні складки	<i>plicae transversales recti</i>
кишкові залози	<i>gl. intestinales</i>
лімфатичні вузли	<i>noduli lymphatici</i>

Відхідниковий канал	canalis analis
відхідниковопрямокишкова лінія	linea anorectalis
стовпчикова зона	zona columnaris
відхідникові стовпці	columnae anales
відхідникові пазухи	sinus anales
відхідникові залози	glandulae anales
відхідниковошкірна лінія	linea anocutanea
проміжна зона	zona intermedia
шкірна зона	zona cutanea
навколовідхідникові залози	gl. circumanales
навколовідхідникові пазухи	sinus paranales
залози навколовідхідникових пазух	gl. sinus paranales
зовнішній м'яз стискач відхідника	m. sphincter ani externus
піднімач відхідника	m. levator ani
підвішуюча зв'язка відхідника	lig. suspensorium ani
відхідник	anus

## ДИХАЛЬНА СИСТЕМА

## SYSTEMA RESPIRATORIUM

Ніс	nasus
спинка носа	dorsum nasi
верхівка носа	apex nasi
корінь носа	radix nasi
крила носа	alae nasi

хрящі носа	cartilagine nasii
боковий вентральний хрящ	cartilago lateralis ventralis
боковий дорсальний хрящ	cartilago lateralis dorsalis
криловий хрящ	cartilago alaris
ріг	cornu
пластинка	lamina
латеральний додатковий хрящ	cartilago accesoria lateralis
випин носа	diverticulum nasi
рильце	rostrum
рильцева кістка	os. rostri
рильцеве дзеркальце	planum rostrale
носове дзеркальце	planum nasale
носогубне дзеркальце	planum nasolabiale
шкірний ніс	nasus cutaneus
Носова порожнина	
ніздрі	cavum nasi
хоани	nares
крилова борозна	choanae
носова перегородка	sulcus alaris
хрящ носової перегородки	septum nasi
(хрящова частинка)	cartilago septi nasi
перетинчаста частина	(pars cartilaginea)
кісткова частина	pars membranacea
прісінок носа	pars ossea
власне носова порожнина	vestibulum nasi
слизова оболонка носа	cavum nasi proprium
дихальна ділянка	tunica mucosa nasi
нюхова ділянка	regio respiratoria
дорсальна носова раковина	regio olfactoria
	concha nasalis dorsalis

вентральна носова раковина  
дорсальний хід носа  
середній хід носа  
вентральний хід носа  
загальний хід носа  
носоглотковий хід  
пряма складка  
крилова складка  
вентральна складка  
слізноносовий отвір  
слізноносова протока  
венозне сплетення  
носопіднебінний канал  
лемешевоносовий орган  
лемешевоносова протока  
лемешевоносовий хрящ  
крилова борозна  
сигмоподібний хрящ  
носові залози

concha nasalis ventralis  
meatus nasi dorsalis  
meatus nasi medius  
meatus nasi ventralis  
meatus nasi communis  
m. nasopharyngeus  
plica recta  
p. alaris  
p. ventralis  
foramen nasolacrimalis  
ductus nasolacrimalis  
plexus venosus  
canalis nasopalatinus  
organon vomeronasale  
ductus vomeronasalis  
cartilago vomeronasalis  
sulcus alaris  
cartilago sigmoideum  
glandulae nasales

## Приноскові пазухи

верхньощелепна пазуха  
лобова пазуха  
клиноподібна пазуха  
піднебінна пазуха  
клинопіднебінна пазуха  
раковиннолобова пазуха  
раковиннощелепова пазуха  
носощелепний хід  
латеральна носова залоза

sinus paranasales  
sinus maxillaris  
sinus frontalis  
sinus sphenoidalis  
sinus palatinus  
sinus sphenopalatinus  
sinus conchofrontalis  
sinus conchomaxillaris  
aditus nasomaxillaris  
gl. nasalis lateralis

слізна пазуха	sinus lacrimalis
Гортань	larynx
Порожнина гортані	cavum laryngis
вхід в гортань	aditus laryngis
присінок гортані	vestibulum laryngis
власне порожнина гортані	cavum laryngis proprium
присінкові складки	plicae vestibulares
щілина присінка	rima vestibuli
шлуночок гортані	ventriculus laryngis
шлуночковий м'яз	m. ventricularis
черпакуватонадгортанна складка	plica aryepiglottica
голосник	glottis
голосова щілина	rima glottidis
голосова складка	plica vocalis
голосова губа	labium vocale
голосова зв'язка	ligamentum vocale
голосовий м'яз	musculus vocalis
міжперетинкова частина	pars intermembranacea
міжхрящова частина	pars intercartilaginea
слизова оболонка	tunica mucosa
гортанні залози	glandulae laryngeae
лімфовузли гортані	limphonoduli laryngei
Хрящі гортані	cartilagines laryngis
персневидний хрящ	cartilago cricoidea
пластинка	lamina
дуга	arcus

м'язовий відросток	processus muscularis
суглобова поверхня	facies articularis
щитоподібний хрящ	cartilago thyroidea
пластинка (права і ліва)	lamina (dextra et sinistra)
ростральний ріг	cornu rostrale
каудальний ріг	cornu caudale
ростральна щитоподібна	incisura thyroidea rostralis
вирізка	
каудальна щитоподібна вирізка	i. t. caudalis
щитоподібна щілина	fissura thyroidea
щитоподібний отвір	foramen thyroideum
коса лінія	linea obliqua
черпакуватий хрящ	cartilago arytenoidea
тіло	corpus
м'язовий гребінь	crista muscularis
голосовий відросток	processus vocalis
ріжкуватий хрящ	cartilago corniculata
надгортанний хрящ	cartilago epiglottis
язикова поверхня	facies lingualis
гортанна поверхня	facies laryngea
латеральні краї	margines lateralis
основа	basis
верхівка	apex
стебельце надгортанника	petiolus epiglottidis
клиноподібні хрящі	cartilaginee cuneiformes
М'язи гортані	musculi laryngis
перснечерпакуватий	m. cricoarytenoideus
дорсальний м'яз	dorsalis
перснещитоподібний м'яз	m. cricothyroideus
під'язиковонадгортанний м'яз	m. hyoepiglotticus

перснечерпакуватий	m. cricoarytenoideus
латеральний м'яз	lateralis
голосовий м'яз	m. vocalis
кишеньковий м'яз	m. ventricularis
черпакуватий поперечний м'яз	m. arytenoideus transversus
грудиннощитоподібний м'яз	m. sternothyroideus
під'язиковощитоподібний м'яз	m. hyothyroideus
Трахея і бронхи	trachea et bronchi
трахейні хрящі	cartilagineae tracheales
кільцеві (трахейні) зв'язки	ligamenta anularia (tracheales)
перетинчаста стінка	paries membranaceus
поперечні зв'язки трахеї	lig. tracheales transversum
трахейний м'яз	m. trachealis
слизова оболонка	tunica mucosa
трахейні залози	gl. tracheales
роздвоєння трахеї (біфуркація)	bifurcatio trachea
кіль трахеї	carina trachea
головний правий бронх	bronchus principalis dexter
головний лівий бронх	bronchus principalis sinister
трахейний бронх	bronchus trachealis
часткові бронхи	bronchi lobares
сегментні бронхи	bronchi segmentales
бронхіальні гілки сегментів	rami bronchiales segmentorum
бронхіальні хрящі	cartilagineae bronchiales
підслизовий шар	tela submucosa
бронхіальні залози	glandulae bronchiales
слизова оболонка	tunica mucosa
м'язова пластинка слизової	lamina muscularis mucosa

бронхіальні лімфовузли	lymphonoduli bronchales
Легеня	pulmo
основа легені	basis pulmonis
верхівка легені	apex pulmonis
реберна поверхня	facies costalis
присередня (медіальна) поверхня	facies medialis
хребтова частина	pars vertebralis
середостінна частина	pars mediastinalis
серцеве втиснення	impressio cardiaca
аортальне втиснення	impressio aortalis
стравохідне втиснення	impressio esophagea
борозна задньої порожнистої вени	sulcus venae cavae caudalis
діафрагмальна поверхня	facies diaphragmatica
міжчасткові поверхні	facies interlobares
дорсальний край (тупий)	margo dorsalis (obtusus)
гострий край	margo acutus
вентральний край	margo ventralis
базальний край	margo basalis
ворота легені	hilus pulmonis
корінь легені	radix pulmonis
магістральний бронх	bronchus magistralis
легенева артерія	arteria pulmonalis
легеневі вени	venae pulmonales
серцева вирізка легені права	incisura cardiaca pulmonis dextra
серцева вирізка легені ліва	incisura cardiaca pulmonis sinistra
краніальна (верхівкова) частка	lobus cranialis (apicalis)



краніальна частина	pars cranialis
каудальна частина	pars caudalis
середня (серцева) частка	lobus medius (cardiacus)
каудальна (діафрагмальна) частка	lobus caudalis (diaphragmaticus)
додаткова частка	lobus accesorius
серцеводіафрагмальна частка	lobus cardiodiaphragmatica
краніальна міжчасткова вирізка	incisura interlobaris cranialis
каудальна міжчасткова вирізка	incisura interlobaris caudalis
легеневі часточки	lobuli pulmonis
бронхіоли	bronchuli
внутрішньочасточкові бронхи	bronchus intralobulares
кінцеві бронхіоли	bronchuli terminales
бронхіальне дерево	arbor bronchulus
дихальні бронхіоли (альвеолярні)	bronchuli respiratorii (alveolares)
коміркові (альвеолярні) ходи	ductuli alveolares
коміркові (альвеолярні) мішечки	sacculi alveolares
легеневі комірки (альвеоли)	alveoli pulmonis
гроно	acinus
альвеолярне дерево	arbor alveolaris
Грудна порожнина	cavum thoracis
внутрішньогрудна фасція	fascia endothoracica
порожнина плеври	cavum pleurae
плевра	pleura
купол плеври	cupula pleurae
легенева плевра	pleura pulmonalis
пристінкова плевра	pleura parietalis

середостінна плевра	pleura mediastinalis
навколосерцева плевра	pleura pericardiaca
реберна плевра	pleura costalis
діафрагмальна плевра	pleura diaphragmatica
плевральні закрутки	recessus pleurales
легенева зв'язка	lig. pulmonale
середостіння	mediastinum
краніальне середостіння	mediastinum craniale
дорсальне середостіння	mediastinum dorsale
середнє середостіння	mediastinum medium
вентральне середостіння	mediastinum ventrale
каудальне середостіння	mediastinum caudale
серозна середостінна порожнина	cavum mediastini serosum
складка порожнистої вени	plica venae cavae
середостінний закуток	recessus mediastini

## СЕЧОСТАТЕВИЙ АПАРАТ

## APPARATUS UROGENITALIS

### ОРГАНИ СЕЧОВИДІЛЕННЯ

### ORGANA UROPOETICA

Нирка	ren
нирочка	rencula
латеральний край	margo lateralis
медіальний край	margo medialis
ворота нирки	hilus renalis
ниркова пазуха	sinus renalis
вентральна поверхня	facies ventralis

дорсальна поверхня	facies dorsalis
краніальний кінець	extremitas cranialis
каудальний кінець	extremitas caudalis
жирова капсула	capsula adiposa
волокниста капсула	capsula fibrosa
кора нирки	cortex renis
проміжна зона	zona intermedia
мозковий шар нирки	medulla renis
ниркові частки	lobi renales
ниркові піраміди	pyramides renales
основа піраміди	basis pyramidis
ниркові сосочки	papillae renales
ниркові тільця	corpuscula renis
клубочки	glomeruli
капсула клубочка	capsula glomeruli
ниркові трубочки	tubuli renales
покручені ниркові трубочки	t. r. contorti
прямі ниркові трубочки	t. r. recti
сосочкові протоки	ductus papillares
Ниркова миска	pelvis renalis
нирковий закуток	recessus renalis
ниркові чашечки	calices renales
великі ниркові чашечки	c. r. majores
малі ниркові чашечки	c. r. minores
кінцеві закутки	recessus terminalis
Артерії нирки	arteriae renis
міжчасткові артерії нирки	arteriae interlobares renis
дугоподібні артерії	arteriae arcuatae
міжчасточкові артерії	arteriae interlobulares

приносна судина  
виносна судина  
капсульні гілки  
прямі артеріоли  
чудесна сітка

vasa afferens  
vasa efferens  
rami capsulares  
arteriolae rectae  
rete mirabilis

## Вени нирки

міжчасткові вени  
дугоподібні вени  
міжчасточкові вени  
прямі венули  
зірчасті вени

venae renis  
venae interlobares  
v. arcuatae  
v. interlobulares  
venulae rectae  
v. stellatae

## Сечовід

черевна частина  
тазова частина  
зовнішня оболонка  
м'язова оболонка  
слизова оболонка

ureter  
pars abdominalis  
pars pelvina  
tunica adventitia  
tunica muscularis  
tunica mucosa

## Сечовий міхур

верхівка міхура  
тіло міхура  
дно міхура  
шийка міхура  
дорсальна поверхня  
вентральна поверхня  
середня зв'язка міхура  
сечова протока  
латеральна зв'язка міхура  
кругла зв'язка міхура

vesica urinaria  
apex vesicae  
corpus vesicae  
fundus vesicae  
cervix vesicae  
facies dorsalis  
facies ventralis  
lig. vesicae medianum  
urachus  
lig. vesicae laterale  
lig. teres vesicae

серозна оболонка  
підсерозний шар  
м'язова оболонка  
лобковоміхуровий м'яз  
прямокишковосечівниковий  
м'яз  
підслизовий шар  
слизова оболонка  
стовп сечівника  
складки сечівника  
отвір сечівника  
сечівниковий гребінь  
сечівниковий трикутник міхура  
внутрішній отвір сечівника

tunica serosa  
tela subserosa  
tunica muscularis  
m. pubovesicalis  
m. rectourethralis  
  
tela submucosa  
tunica mucosa  
columna ureteris  
plicae ureterica  
ostium ureteris  
crista urethralis  
trigonum vesicae  
ostium urethrae internum

## Сечівник

зовнішній отвір сечівника  
м'язова оболонка  
слизова оболонка  
губчастий шар  
сечівникові залози  
сечівникові затоки  
сечівниковий гребінь  
випин сечівника

urethra  
ostium urethrae externum  
tunica muscularis  
tunica mucosa  
stratum cavernosum  
glandulae urethrales  
lacunae urethrales  
crista urethralis  
diverticulum urethrale

## ОРГАНИ РОЗМНОЖЕННЯ

## ORGANA GENITALIA

ОРГАНИ РОЗМНОЖЕННЯ  
САМЦІВ (чоловічі статеві

ORGANA GENITALIA  
MASCULINA

органи)

сім'яниковий (яєчковий) мішок	saccus testicularis
мошонка (калитка)	scrotum
шкіра калитки	cutis scroti
шов калитки	raphe scroti
перегородка калитки	septum scroti
порожнина калитки	cavum scroti
зовнішня сім'яна фасція	fascia spermatica externa
зовнішній підвішуючий м'яз	m. cremaster externa
підвішуюча фасція	fascia cremasterica
загальна піхвова оболонка	tunica vaginalis communis
фіброзний листок (зовнішній)	lamina fibrosa (parietalis)
серозний листок (внутрішній)	lamina serosa (visceralis)
піхвова порожнина	cavum vaginale
піхвовий канал	canalis vaginalis
піхвове кільце	anulus vaginalis
брижа	mesorchium
спеціальна піхвова оболонка	tunica vaginalis propria
зв'язка мошонки (яєчка)	lig. scroti

Сім'яник (яєчко)	testis (orchis, didymis)
головковий кінець	extremitas capitata
хвостовий кінець	extremitas caudata
придатковий край	margo epididymalis
вільний край	m. liber
латеральна поверхня	facies lateralis
медіальна поверхня	facies medialis
білкова оболонка	tunica albuginea
середостіння яєчка	mediastinum testis

перегородки яєчка	septula testis
часточки яєчка	lobuli testis
паренхіма яєчка	parenchyma testis
покручені сім'яні канальці	tubuli seminiferi contorti
прямі сім'яні канальці	tubuli seminiferi recti
сітка яєчка	rete testis
виносні проточки яєчка	ductuli efferentes testis
Придаток яєчка (надяєчко)	epididymis
головка придатка	caput epididymis
тіло придатка	corpus epididymis
хвіст придатка	cauda epididymis
часточки придатка	lobuli epididymis
протока придатка	ductus epididymis
спеціальна зв'язка яєчка	lig. testis proprium
пахвинна зв'язка яєчка	lig. testis inguinale
Сім'яний канатик	funiculus spermaticus
судинна складка	plica vasculosa
сім'явиносна складка	p. ductus deferentis
лозовидне сплетення	plexus pampiniformis
підвішуючий м'яз	m. cremaster internus
Сім'явиносна протока (сім'япровід)	ductus deferens (spermaticus)
сечостатева складка	plica urogenitalis
ампула сім'явиносної протоки (залозиста частина)	ampulla ductus deferentis (pars glandularis)
адвентиційна оболонка	tunica adventitia
серозна оболонка	tunica serosa

м'язова оболонка  
слизова оболонка  
сім'явипорскувальна протока

tunica muscularis  
tunica mucosa  
ductus ejaculatorius

Сечостатевий канал  
внутрішній отвір сечівника  
зовнішній отвір сечівника  
тазова частина  
перешийок сечівника  
статева частина (зовнішня)  
сечостатевий відросток  
слизова оболонка  
сім'яний горбик  
печеристе тіло  
цибулина  
м'язова оболонка  
сечостатевий м'яз  
цибулинопечеристий м'яз  
сечівникові залози  
сліпий мішок  
сечівникові затоки

canalis urogenitalis  
ostium urethrae internum  
ostium urethrae externum  
pars pelvina urethrae  
isthmus urethrae  
pars penis (externa) urethrae  
processus urogenitalis  
tunica mucosa  
colliculus seminalis  
corpus cavernosum urethrae  
bulbus urethrae  
tunica muscularis  
m. urethralis  
m. bulbocavernosus  
glandulae urethrales  
saccus cecus  
lacunae urethrales

Придаткові статеві залози

glandulae genitales  
accessoriae

міхурцева залоза  
(сім'яний міхурець)  
адвентиційна оболонка  
м'язова оболонка  
слизова оболонка  
вивідна протока

glandula vesicularis  
(vesicula seminalis)  
tunica adventitia  
tunica muscularis  
tunica mucosa  
ductus excretorius



передміхурова залоза	gl. prostata
дорзальна поверхня	facies dorsalis
вентральна поверхня	facies ventralis
бокові частки	lobi laterales
тіло (перешийок)	corpus prostatae (isthmus)
залозиста речовина	substantia glandularis
м'язова речовина	substantia muscularis
проточки простати	ductuli prostatici
капсула простати	capsula prostatae
цибулиносечівникова залоза	gl. bulbourethralis
вивідна протока	ductus excretorius
Статевий член, прутень	penis
корінь статевого члена	radix penis
тіло статевого члена	corpus penis
ніжка статевого члена	crus penis
спинка статевого члена	dorsum penis
сечівникова поверхня	facies urethralis
головка статевого члена	glans penis
шов статевого члена	raphe penis
печеристе тіло головки	corpus cavernosum glandis
печеристе тіло статевого члена	corpus cavernosum penis
сідничнопечеристі м'язи	m. ischiocavernosus
перегородка статевого члена	septum penis
губчасте тіло статевого члена	corpus spongiosum penis
губчасте тіло головки	corpus spongiosum glandis
цибулина статевого члена	bulbus penis
білкова оболонка печеристих	tunica albuginea corporum
тіл	cavernosum
білкова оболонка губчастого	tunica albuginea corporis

тіла	spongiosi
перекладки печеристих тіл	trabeculae corporum
	cavernosum
перекладки губчастого тіла	trabeculae corporis spongiosi
печери	cavernae
печеристі вени	venae cavernosae
передня шкірочка	preputium
зовнішній листок	lamina externa (cutanea)
шов препуція	raphe preputii
препуціальний отвір	ostium preputiale
препуціальна порожнина	cavum preputiale
внутрішній листок	lamina interna
парієтальний листок	lamina parietalis
вісцеральний листок	lamina visceralis
препуційна складка	plica preputialis
препуційне кільце	anulus preputialis
краніальний препуційний м'яз	m. preputialis cranialis
каудальний препуційний м'яз	m. preputialis caudalis
препуційні залози	gl. preputialis
відтягувач прутеня	m. retractor penis
поверхнева фасція прутеня	fascia penis superficialis
глибока фасція прутеня	fascia penis profundus
кістка статевого члена	os penis
цибулина головки	bulbus glandis
випин препуція	diverticulum preputii
сигмоподібний згин	flexura sigmoidea
шийка головки	collum glandis
ковпачок головки	galea glandis
сечівниковий відросток	processus urethrae
ГОЛОВКИ	

вінець головки	corona glandis
ямка головки	fossa glandis
дорсальний відросток головки	processus dorsalis glandis

ОРГАНИ РОЗМНОЖЕННЯ  
САМИЦЬ (жіночі статеві органи)      ORGANA GENITALIA  
FEMININA

Яєчник	ovarium
ворота яєчника	hilus ovarii
присередня поверхня	facies medialis
бічна поверхня	facies lateralis
вільний край	margo liber
брижовий край	margo mesovaricus
трубний кінець	extremitas tubaria
матковий кінець	extremitas uterina
білкова оболонка	tunica albuginea
паренхіматозна зона	zona parenchymatosa
судинна зона	zona vasculosa
строма яєчника	stroma ovarii
первинні фолікули яєчника	folliculi ovarici primarii
пухирчасті фолікули яєчника	folliculi ovarici vesiculosi
капсула фолікула	theca folliculi
зовнішня оболонка	tunica externa
внутрішня оболонка	tunica interna
зернистий шар	stratum granulosum
яйцеклітина	ovocytus
жовте тіло	corpus luteum
білувате тіло	corpus albicans
власна зв'язка яєчника	lig. ovarii proprium
брижа яєчника	mesoovarium

Маткова труба, яйцепровід	tuba uterinae, oviductus
черевний отвір маткової труби	ostium abdominale tubae uterinae
лійка маткової труби	infundibulum tubae uterinae
торочки труби	fimbriae tubae
маткова частина	pars uterinae
ампула маткової труби	ampulla tubae uterinae
перешийок маткової труби	isthmus tubae uterinae
матковий отвір труби	ostium uterinum tubae
серозна оболонка	tunica serosa
підсерозний шар	tela subserosa
м'язова оболонка	tunica muscularis
слизова оболонка	tunica mucosa
трубні складки	plicae tubariae
брижа	mesosalpinx
Матка	uterus (metra)
дворога матка	uterus bicornis
правий ріг матки	cornu uteri dextrum
лівий ріг матки	cornu uteri sinistrum
брижовий край	margo mesometricus
вільний край	margo liber
міжрогова зв'язка	lig. intercornuale
тіло матки	corpus uteri
край матки	margo uteri
порожнина матки	cavum uteri
дорзальна поверхня	facies dorsalis
вентральна поверхня	facies ventralis
парус матки	velum uteri
дно матки	fundus uteri

шийка матки	cervix uteri
піхвова частина шийки	portio vaginalis cervicis
внутрішній отвір матки	ostium uteri internum
зовнішній отвір матки	ostium uteri externum
канал шийки матки	canalis cervicis uteri
шийкові залози	gl. cervicales
параметрій	parametrium
серозна оболонка (периметрій)	tunica serosa (perimetrium)
підсерозний шар	tela subserosa
м'язова оболонка (міометрій)	t. muscularis (myometrium)
слизова оболонка (ендометрій)	t. mucosa (endometrium)
маткові залози	gl. uterinae
карункули матки	carunculae uterinae
маткові ямки	cryptae uterinae
широка маткова зв'язка	lig. latum uteri (mesometrium)
кругла маткова зв'язка	lig. teres uteri
піхвова частина матки	portio vaginales uteri
Піхва	vagina
склепіння піхви	fornix vaginae
вентральна стінка	paries ventralis
дорсальна стінка	paries dorsalis
дівоча перетинка	hymen
отвір піхви	ostium vaginae
серозна оболонка	tunica serosa
підсерозний шар	tela subserosa
зовнішня оболонка	tunica adventitia
м'язова оболонка	t. muscularis
слизова оболонка	t. mucosa
піхвові зморшки	rugae vaginales

пiхвовi лiмфовузли	lymphonoduli vaginales
Сечостатевий присiнок (присiнок пiхви)	sinus urogenitalis (vestibulum vaginae)
адвентицiйна оболонка	tunica adventitia
м'язова оболонка	t. muscularis
стискач присiнка	m. constrictor vestibuli
слизова оболонка	tunica mucosa
присiнковi лiмфовузли	lymphonoduli vestibulares
малi присiнковi залози (нижнi)	gl. vestibulares minores (ventrales)
великi присiнковi залози (боковi)	gl. vestibulares majores (laterales)
цибулина присiнка	bulbus cavernosus vestibuli
Зовнiшнi статевi органи самиць	organa genitales femininae
	externum
соромiтна дiлянка (вувльва)	pubendium femininum (vulva)
соромiтнi губи	labia pudendi
дорсальна спайка губ	commissura labiorum dorsalis
вентральна спайка губ	commissura labiorum ventralis
соромiтна щiлина	rima pudendi
стискач статевої щiлини	m. constrictor vulvae
клiтор	clitoridis
нiжка клiтора	crus clitoridis
тiло клiтора	corpus clitoridis
головка клiтора	glans clitoridis
вездечка клiтора	frenulum clitoridis

препуцій клітора  
ямка клітора  
печеристе тіло клітора  
перегородка печеристих тіл  
  
фасція клітора

preputium clitoridis  
fossa clitoridis  
corpus cavernosum clitoridis  
septum corporum  
cavernosum  
fascia clitoridis

Жіночий сечівник  
зовнішній отвір сечівника  
адвентиційна оболонка  
м'язова оболонка  
слизова оболонка  
печеристий шар  
сечівникові залози  
сечівникові затоки  
сечівниковий гребінь

urethrae feminina  
ostium urethrae externum  
tunica adventitia  
t. muscularis  
t. mucosa  
stratum cavernosum  
gl. urethrales  
lacunae urethrales  
crista urethralis

## **ОНТОГЕНЕТИЧНІ ТЕРМІНИ**

## **TERMINI ONTOGENETICI**

плідні оболонки  
водна оболонка  
сечова оболонка  
судинна оболонка  
ворсинки судинної оболонки  
плацента  
маткова частина  
  
плодова частина

membranae fetales  
amnion  
allantois  
chorion  
villi chorii  
placenta  
pars uterina (placenta  
uterina)  
pars fetalis (placenta fetalis)

дифузна плацента	placenta diffusa
множинна плацента	placenta multiplex
поясна плацента	placenta zonaria
котиледон	cotyledon
пупковий канатик, пуповина	funiculus umbilicalis
первинна нирка	mesonephros
первинно ниркова протока	ductus mesonephricus (Wolffi)
колопервиннониркова протока	ductus paramesonephricus (Mulleri)
сечостатева пазуха	sinus urogenitalis

## ЗМІСТ

Терміни, що вказують на положення та напрям частин тіла .....	3
Остеологія .....	4
Кістки черепа .....	8
Кістки лица .....	12
Кістки грудної кінцівки .....	15
Пояс грудної кінцівки .....	16
Скелет вільної грудної кінцівки ...	16



Кістки тазової кінцівки .....	18
Пояс тазової кінцівки .....	19
Скелет вільної тазової кінцівки ....	20
З'єднання кісток .....	23
З'єднання грудної кінцівки .....	25
З'єднання тазової кінцівки .....	27
Міологія .....	30
Загальний покрив .....	42
Травна система .....	46
Дихальна система .....	66
Органи сечовиділення.....	74
Органи розмноження самців .....	77
Органи розмноження самиць .....	83
Онтогенетичні терміни .....	87

### **Література:**

1. Анатомія свійських тварин / С.К.Рудик,Ю.О Павловський, Б.В Криштофорова та ін.; за ред.. С.К.Рудика.К.: Аграрна освіта, 2001.575с
2. Латинська мова. Навчальний посібник для студентів ветеринарної медицини. ( О.Білевич,М. Падура. Львів, 2003. 304 с.
3. Костюк В.К., Левчук В.С. Українсько – латинський словник анатомічних термінів .Київ, Аграрна освіта, 2004. 184с.

4. Международная ветеринарная анатомическая номенклатура на латинском и русском языках. (Учебное пособие для студентов ветеринарных вузов и факультетов. Сост. Г.М Удовин. М.,1979. 262с.
5. Орфографічний словник української мови /Уклад.В.В.Яременко, О.М Сліпушко,С.І.Головко та ін. –Вид. друге, випр.і доп. К.:1999.-989с.
6. Словник морфологічних ветеринарних термінів ( В.С.Левчук, М.Очкуренко,О.Ф.Федотов,М.А.Нетлюх. К.:Вища шк., 1990.303с.
7. Російсько – український словник наукової термінології. Біологія.Хімія.Медицина. (Уклад.С.П Вассер, І.О.Дудка, В.І.Ярмоленко та ін. К.: Наукова думка, 1996. 660 с.
8. Міжнародна ветеринарна анатомічна номенклатура. Латинською, українською та англійською мовами ( В.Т Хомич, В.С Левчук, Л.П.Горальський, Ю.С.Ших, І.Г Калиновська. К. 2005. 387с.

